

«Ο Θεός εἶνε Θεός καὶ καταπῶς πλάθει τὸν ἄνθρωπο ἔτσι καὶ τὸν ὁδηγᾷ. Εἶναι τὸ φυσικὸ τέτιο, ὅπως εἶπε κι' ἡ μάνα μου. Μονάχα ποὺ θ' ἀργήσουμε —μπορεῖ καὶ ποτὲ— νὰ ἰδοῦμε τὸν ἄρρωστο νᾶρθε στὰ συγκαλὰ του καὶ νὰ τραβήξει ἀλλὰ καὶ τὸ ἔθνος στὸ δρόμο του μὲ τὴν ὁρμή καὶ τὴ φρονιμάδα ποὺ τοῦ πρέπει.

Ο ΠΟΡΤΙΕΡΗΣ.

## ΕΝΘΥΜΗΣΗ

Μὲς στὴν καρδιά μου μιὰ γωνιά τὸ παλαιὸ σπιτάκι,  
Μὰ ἐρημικὸ· οἱ ἄνθρωποι τοῦ νὰ λείπουν κάπου πρέπει·  
«Ὁξω βοή» ἀκούω φωνὲς στὸ πετρωτὸ σοκάκι  
Γειτόνοι νᾶν; γειτόνισσες; ἢ μαγικοὶ διαβάτες  
Περνοῦνε; ποῖος τοὺς βλέπει!

«Ὁρα πολλὴν ἀκαρτερώ καὶ μ' ἔχουνε κλεισμένα  
Καὶ τὸ σπιτάκι ἀγκάλιασεν ἡ νύχτα ἡ μαύρη λάμια·  
Φοδᾶμαι, τί ὅλο μὲ θωροῦν μέσα βαθιὰ ἀπ' τὰ τζάμια  
Αὐὸ μάτια ξαναμμένα!

ΦΩΤΗΣ ΠΕΤΡΑΔΗΣ.

1904.

## Ο ΓΚΙΩΝΗΣ

(Ἀγρίνιον τῆς Τριχωνίδας)

Ἦντασαν μιὰ φαρὰ δύο ἀδερφοὶ τσοπαναραῖοι·  
ἐκεῖ ποὺ διάβαιναν τὰ πράτα ἀπὸ ἓνα μέρος, μιὰ  
κίσσα ἀπὸ πίσω ἐβέλαξε σὰν πρόβατα. «Σύρε, βρε  
Ἀντώνη, λείει ὁ ἓνας ἀδερφὸς τοῦ ἄλλου, νὰ φέρῃς  
τὸ πρόβατο, ποὺ ἔμεινε πίσω. — Ὁχι, δὲν ἦτανε πρό-  
βατο, λείει ὁ ἄλλος. — Ὁχι, πρόβατο ἦτανε. — Ὁχι,  
κίσσα.» Ἦρθαν στὰ λόγια καὶ τραύξε ὁ ἓνας ἀδερ-  
φὸς τὸ μαχαῖρι καὶ ἐσφαξε τὸν Ἀντώνη. Ἐγύρισε  
ὕστερα νὰ πάρῃ τὸ ἀρνὶ καὶ δὲν ἦρε τίποτε, ἀλλὰ  
τότε πέταξε ἡ κίσσα ἀπὸ τὸ κλάρι καὶ κατὰλαβε  
ἐκεῖνος τὶ κακὸ ἔκαμε. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ μοιρολογᾷ  
τὸν ἀδερφό του καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸ νὰ τὸν κάμῃ  
πουλί, νὰ μοιρολογᾷ πάντα. Ὁ Θεὸς τὸν ἀκούσε  
καὶ ἀπὸ τότε φωνάζει ὅλο. Ἀντώνι! Ἀντώνι!

Κρέων (φοβισμένος)

Τί τρεχεῖ; ξέρεις πῶς ἐγὼ τὸ στόμα σου τὸ τρέμω.  
Τειρεσίας

Τώρα θὰ δῆς, ἀκούγοντας τῆς νέχνης μου σημεῖα.  
Ἄμα λοιπὸν ἐκάθισα στὸ μαντικὸ μου θρόνο,  
Ἐκεῖ ὅπου κάθε λογῆς ὄρνια ἦταν μαζεμένα,  
Γροικῶ μιὰν ἄγνωστη φωνὴ πουλιῶν, ὅπου φωνάζαν  
Ἀγριεμένα, δυνατὰ, κι' ἀμέσως ἐγὼ νοιώθω  
Πῶς ἀλληλοσπαράζονταν μὲ ματωμένα νύχια·  
Γιατί κι' ὁ κρότος τῶν φτερῶν αὐτὸ μοῦδειχνε βέ-  
βαια.

Φοβήθηκα λοιπὸν, κ' εὐτὺς πᾶνω πυρομαντεία  
Πάνω σ' ὀλόναφτους βωμούς. Ὅμως κ' ἐδῶ ἡ  
φλόγα

Δὲν ἔλαμπε ἀπ' τὰ θύματα· μὰ τῶν μεριῶν τὸ πᾶ-  
χος

Ὅπου ἔλυωνε σιγὰ σιγὰ, ἐστράγγιζε στὴ στάχτη,  
Καὶ κάπνιζε, καὶ σφύριζε· κ' ἔτσι ἡ χολὴ σκορποῦ-  
σαν

Καὶ τὰ μεριὰ ἐμένανε ἀπὸ τὸ πᾶχος χώρια.  
Ἀπ' τὸ παιδί λοιπὸν αὐτὸ ἐμάθαινε ἐγὼ τέτοια,  
Μιανῆς θυσίας ἀνώφελης κακόφερτα σημάδια.

Σὲ μένα εἰν' ὁδηγὸς αὐτός, μὰ ἐγὼ πάλι στοὺς ἄλ-  
λους.

ΞΕΝΑ ΔΗΓΗΜΑΤΑ

HOFFMAN

## Ο ΤΥΧΕΡΟΣ ΧΑΡΤΟΠΑΙΧΤΗΣ

(συνέχεια)

«Ἰππότη, ἀκόμη μιὰ λέξη, μιὰ μονάχα λέξη!  
— «Λέγε! τί θέλεις;» εἶπε ὁ ἰππότης κλειδόνον-  
τας τὴν κασσετῖνα του καὶ κοιτάζοντας τὸ γέρο μὲ  
περιφρόνηση. — Ἐχασα ὅ,τι κι ἂν εἶχα στὴ πάγ-  
κα σου ὁ Βερτνᾶς· δὲ μ' ἀπομένει τίποτα, τί-  
ποτα... Δὲν ἔχω πλὴν ποὺ νὰ σταθῶ, αὔριο θάμαι  
στοὺς πέντε δρόμους... οὔτε ψωμί. Ἰππότη μου,  
σῶσέ με. Δάνεισέ μου τὸ ἓνα δέκατο ἀπὸ ὅσα μού  
κερδίσαστε νὰ ξαναρχίσω τὴ δουλειά μου καὶ γλύ-  
τωσέ με ἀπὸ αὐτὴ μου τὴν ἀθλιότητα.

— Τί μού λέτε, κυρ-Βερτνᾶς; εἶπε ὁ ἰππότης· καὶ  
δὲ ξέρετε πῶς ὁ παγκαδόρος δὲ πρέπει ποτέ του  
νὰ ξαναδῇ τὰ κερδισμένα; Αὐτὸ ποὺ μού ζητᾶτε  
εἶναι ὁλωσδιόλου ἐναντίον τῶν κανόνων τοῦ χαρτο-  
παιγνίου, ποὺ ποτέ μου δὲν παραβαίνω. — Ἐχετε  
δίκαιο, ἰππότη, εἶπε πάλι ὁ Βερτνᾶς. Ἡ ἀπαίτησή  
μου εἶναι παράλογη, ὑπερβολικὴ. Τὸ δέκατο, ὅχι!  
δανειστέ μου μόνο τὸ εἰκοστό. — Μὰ σὰς εἶπα, ἀ-  
ποκρίθη ὁ ἰππότης μὲ κάποια στενοχώρια, δὲ θὰ  
σὰς δανείσω τίποτα τὸ τὰ κέρδη μου. — Εἶναι  
ἀλήθεια, εἶπε ὁ Βερτνᾶς, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του ὁ  
λοένα περισσοῦ τρῖνιζε καὶ τὰ βλέμματά του  
ἐγίνοντο θολώτα· νὰ εἶναι ἀλήθεια, πῶς σεῖς δὲν ὁ-  
φεῖλετε τίποτε νὰ μού δανείσετε. Κ' ἐγὼ ἔτσι θά-  
κανα. Μὰ δὲν ἔναι κάποια ἐλεημοσύνη σ' ἓνα ζητιάνο;  
Δόστε μου ὑπὸ λουίζια τουλάχιστο ἀπὸ τὰ τόσα  
ποὺ ἡ κα<sup>ἐκα</sup>ρίς τύχη σὰς ἔδωκε σήμερα. — Ὁχι,  
μὰ τὴν ἀλήθεια, ἐφώναξε ὁ ἰππότης θυμωμένος.  
Βλέπω πῶς ξέρετε πολὺ καλὰ νὰ φορτωνόσαστε τοὺς  
ἄλλους. Σὰς τόπα· μὴ προσμένετε μῆτε ἑκατὸ,  
μῆτε εἰκοσι, μὰ οὔτε ἓνα λουίζι ἀπὸ μένα. Μονάχα  
ἂν τόχα χάσει τὸ μυαλό μου μποροῦσα νὰ σοῦδινα  
τὰ μέσα γιὰ νὰ ξαναρχίσῃς τὸ σιχαμερὸ ἐπάγγελ-  
μά σου. Ἡ τύχη σὲ ἔρριξε στὴ σκὴν σὰν ἓνα  
βλαφτικὸ σκαθάρι καὶ θάταν κακούργημά μου νὰ  
σὲ ξανασηκώσω. Πηγαίνετε καὶ τὴν ἐπάθατε ὅπως  
σοῦ ἔπρεπε.

Ὁ Βερτνᾶς, σκεπάζοντας τὸ πρόσωπό του μὲ  
τις δύο του ἀπαλάμες, ἀρχισε νᾶναστενάζῃ κατὰ-

βάθα. Ὁ ἰππότης εἶπε στοὺς ἄνθρώπους τοῦ νὰ  
φέρουν τὴ κασσετῖνα τοῦ στάμαξάκι του καὶ μὲ  
ἀποφασιστικὴ φωνὴ εἶπε: «Πότε νάχουμε καλὸ ρώ-  
τημα, θὰ μού παραδώσετε τὸ σπῖτι σας καὶ τὸ  
νοικοκυριό σας κυρ-Βερτνᾶς;»

Ὁ Βερτνᾶς ἀμέσως, σὰ νᾶλθε στὰ συγκαλὰ του,  
ἀποκρίθη μὲ θαρρετὴ φωνή: «Τώρα· εὐτὺς, ἰππότη·  
ὀρίστε νὰ πᾶμε στὸ σπῖτι. — Ἐξάρετα! εἶπεν ὁ  
ἰππότης· κοπιᾶστε στάμαξί μου νὰ πᾶμε στὸ σπῖτι,  
ποὺ θάφῃσете αὔριο».

Στὸ δρόμο ὁ Βερτνᾶς καὶ ὁ ἰππότης δὲν ἐξε-  
στόμισαν μιὰ λέξη. Σὰν ἔφτασαν στὴν αὐλόθυρα  
τοῦ σπιτιοῦ κ' ἐπάτησαν τὸ δρόμο τοῦ Ἀγίου· Ὁ-  
νωρίου, ὁ Βερτνᾶς ἐτράβηξε τὸ κουδούνι. Μιὰ γριου-  
λα ἀνοίξε καὶ ἐφώναξε βλέποντας τὸ Βερτνᾶ:— Δόξα  
νάχη ὁ Κύριος! Ἦλθατε τέλος πάντων, ἀφέντη;  
Ἡ Ἀγγέλα εἶναι μισοπεθαμένη ἀπὸ τὴ στενοχώρια  
τῆς γιὰ τοῦ λόγου σας. — Σούτ! εἶπεν ὁ Βερτνᾶς.  
Ἀμποτε νὰ μὴ ἀκούσε ἡ Ἀγγέλα μου τὸ κουδούνι-  
σμα τοῦ καταραμένου κουδουνιοῦ. Πρέπει νὰ μὴ  
μάθῃ τὸν ἐρχομό μου, νὰ μὴ μάθῃ πῶς βρίσκομαι  
ἐδῶ.

Καὶ μὲ τὰ λόγια ἐτοῦτα πῆρε τὸ φῶς ἀπὸ τὰ  
χέρια τῆς γριᾶς, ποὺ εἶχε ἀπομείνῃ ξερὸ ξύλο ἀπὸ  
τὰ ὅσα τῆς εἶπε ὁ ἀφέντης τῆς, κ' ἐστάθη φέγγον·  
τας τοῦ ἰππότη. Δὲν παραξενεύουμε καθόλου, εἶπε ὁ  
Βερτνᾶς. Σεῖς μὲ μισεῖτε, ἰππότη, μὲ περιφρονεῖτε, ἐν-  
χαριστίσαστε καταστρέφοντάς με· μὰ δὲ μὲ γνωρίζε-  
τε. Μάθετε λοιπὸν, πῶς ἄλλοτε ἤμουν χαρτοπαίχτης  
σὰν καὶ τοῦ λόγου σας, ποὺ ἡ τύχη μου, παρόμοια  
τῆς ἰδικῆς σας, γιὰ κάμποσο καιρὸ μ' εὐνόησε· μά-  
θετε, πῶς γυρίζοντας τὴν Εὐρώπη, παντοῦ ὅπου ἐ-  
στάθηκα, ἡ εὐτυχία δὲ ξεκολλοῦσε ἀπὸ πάνω μου  
καὶ τὸ μάλαμα ἔτρεχε ἀφθονοὶ στὴ πάγκα μου, ὅ-  
πως στὴ δική σου. Εἶχα γυναῖκα ὁμορφὴ καὶ πιστὴ,  
μὰ τόσο τὴν παραμελοῦσα, ποὺ ζοῦσε δυστυχισμένη  
στὰ πλοῦτή μου. Μιὰ μέρα, στὴ Γένοβα, ὅπου εἶχα  
στήσῃ τὸν πάγκο μου, ἔτυχε νᾶλθῃ κάποιος νέος  
ἀπὸ τὴ Ρώμη καὶ παίζοντας ἔχασε τὴ σημαντικὴ  
του κληρονομία στὸ τζόγο μου. Ἀπαράλλαχτα κ'  
ἐκεῖνος, ὅπως ἐγὼ σήμερα, μὲ δάκρυα μὲ θερμοπα-  
ρακαλοῦσε νὰ τοῦ δανείσω τουλάχιστο λίγους παρά-  
δες νὰ γυρίσῃ στὴ πατρίδα του τὴ Ρώμη. Τοῦ ἀρ-  
νήθηκα περιγελῶντας τὸν περιφρονητικὰ· αὐτὸς τότε  
ἔξω φρενῶν μού βυθίζει τὸ στιλέτο του στὸ στήθος.  
Οἱ γιατροὶ εἶδαν κ' ἐπαθάν νὰ μὲ γλυτώσουν καὶ  
ὡς ποὺ νὰ δῶ τὴν ὑγείᾱ μου ἐπέρασε κάμποσος

Κι' ἀπ' τὴ δική σου θέλησιν αὐτὰ λοιπὸν μὰς ἤρ-  
θαν.

Γιατί οἱ βωμοὶ κ' ἡ πυροστιὲς γιομίσανε κομμάτια,  
Ποὺ τὰ πουλιὰ καὶ τὰ σκυλιὰ τὰ φέρανε ἐκεῖ πέρα,  
Ἀπὸ τὸ γυῖο τοῦ Οἰδίποδα, τὸ δόλιο Πολυνείκη.  
Τώρα οἱ θεοὶ δὲ δέχονται μὴδὲ τὴν προσευχή μας,  
Μηδὲ τὴν φλόγα τῶν θυσιῶν, καὶ τῶν μεριῶν τὴν  
κνίσσα.

Καὶ δὲν ἀκούγεται πουλιὶ καλὴ φωνὴ νὰ βγάξῃ,  
Ἀφοῦ τὸ αἶμα γεύτηκεν ἀνθρώπου σκοτωμένου.  
Αὐτὰ, παιδί μου, σκέψου τα· νὰ κάμῃ κανεὶς λάθος,  
Εἶν' ἓνα πρᾶγμα ποὺ θὰ βρῇς καὶ σ' ὅλους τοὺς ἀν-  
θρώπους.

Ἄλλ' ὅποιος ἀφοῦ λαθευτῇ, ἔπειτα τὸ διορθώνει,  
Καὶ δὲν εἶναι ἀμετάπειστος, ἀφοῦ σ' ἀδικο πέσῃ,  
Αὐτὸς οὐτ' ἀσυλλόγιστος, οὐτ' ἀτυχὸς δὲν εἶναι.  
Γιατί τὸ πῆγμα τὸ πολὺ τὸν ἄνθρωπο τυφλώνει.  
Μὰ στὸ νεκρὸ ὑποχώρησε, καὶ μὴ κτυπᾷς κουφάρια.  
Τὸν πεθαμένο, τί ἀντρεῖς νὰ τὸν ξανασκοτώνῃς;  
Αὐτὰ σ' τὰ λέγῳ σὰν καλὰ, ποὺ θέλω τὸ καλὸ σου.  
Κ' εἶναι γλυκὲς ἡ συμβουλὴς, ὅπου μὰς φέρνουν κέρ-  
δος.

Κρέων

Γέρο, σ' ἐτοῦτο τὸ κορμί, ὅλοι σας, σὰν τοῦδ' ἐγώ,  
Ρίχνετε τίς σαγίττες σας, καὶ δὲ θὲ νὰ γλυτώσω

Κι' οὔτε κι' ἀπὸ τὴ μαντικὴ μ' ἀπὸ καιρὸ, τὸ  
ξέρω,

Μὲ πούλησαν, μὲ πρόδωσαν ἐμένα οἱ συγγενεῖς μου.  
Κερδίζετε, μὴν ντρέπεστε, σὰ θέλετε, ἀποχτάτε.  
Τὸν ἤλεχτρο τὸ Σαρδικὸ καὶ τὸ Ἰνδικὸ χρυσάφι·  
Ὅμως δὲ θὰ τὸν κρύψετε ἐκεῖνον σὲ τάφο,  
Οὐτ' ἂν τοῦ Δία οἱ ἄετοὶ θελήσουν νὰ τὸν πιάσουν.  
Καὶ γιὰ τροφή τους νὰ τὸν πᾶν στὸ θρόνο τοῦ Κρο-  
νίδη,

Οὐτ' ἔτσι δὲ θὰ φοβηθῶ μιὰ τέτοιαν ἀμαρτία,  
Κι' αὐτόν, δὲ θὰ τὸν θάψετε! Γιατί καλὰ τὸ ξέρω,  
Πῶς ἄνθρωπος δὲν ἔμπορεῖ τοὺς θεοὺς γιὰ νὰ μο-  
λύνῃ.

Κ' οἱ πιὸ ἐπιτήδαιοι ἀπ' τοῦ θνητοῦς, ὦ Γερο-Τει-  
σία,

Κάνουνε πέσιμο κακόν, ὅταν ξέρουν καὶ λένε  
Δόγια ποὺ φέρνουνε ντροπὴ, μόνο γιὰ νὰ κερδίσουν.

Τειρεσίας

Ἀλίμονο! Ποῖος ἀπ' τοὺς θνητοὺς ἄραγε νὰ τὸ  
ξέρῃ,

Ἄραγε νὰ φαντάζεται —

Κρέων

Τί μὰς ἀρχίζεις πάλι;

καιρός και έδασανίστηκα παραπολύ. 'Η γυναίκα μου δεν ήξερε με τί τρόπο να με περιποιηθῇ παντοτεινά στο πλευρό μου με παρηγορούσε, μοίραζε τούς πόνους μου και αίστανόμην με τήν υγεία μου να ξαναγεννιέται μέσα μου κάποιο αίσθημα, που τό θαρρούσα για πάντα σβυσμένο, ή, να τό πῶ καλύτερα, δοκιμαζα μια λαχτάρα ὅπως διόλου άγνωστή μου, γιατί ὅλα τὰ αίσθήματα τάνθρώπινα είναι χαμένα για τό χαρτοπαίχτη. Άγνοούσα, ὡς τότε, τί θά πῇ άγάπη και τυφλή άφροσύνη μιας γυναίκας· αίσθανόμουν δηλαδή κατάβαθα πόσο ήμουν ένοχος σύζυγος και μετανοούσα που τήν είχα θυσιάσει τῇ γυναίκα μου σ' ένα πάθος μου ὀλέθριο. Είδα τότε να μου παρουσιάζονται, σάν πνεύματα εκδικητικά, ὅλοι ἐκεῖνοι που ήγιναν άφορμή να καταστραφούν, που τούς είχα εξολοθρέψει τόσο ψύχραιμα ὀλόκληρη τήν ύπαρξή. Καί αίσθανόμουν να εκτυπούσαν στ' αὐτιά μου οἱ βραχνές φωνές ὅλων αὐτῶν που πετώντας μέσ' από τούς τάφους των, με καταριώντουσαν για τίς ὅσες άδικίες τούς έπροξένησα. Μόνο ή γυναίκα μου είχε τή δύναμη ναποδιώχνη με τόν έρχομό της ὅλην ἐκείνη τή φρίκη, ὅλες ἐκεῖνες τίς άκατανίκητες άγωνίες! 'Ορίστηκα να μην ξαναγίξω χαρτί· άποτραβήχτηκα λοιπόν και κόβοντας τὰ δεσμά που μ' έκρατούσαν, στέλνοντας άπ' ἐκεῖ πουλθαν τούς χαρτοφόρους μου, κατοίκησα σ' ένα σπιτάκι έξοχικό σιμά στη Ρώμη. Άλλοίμονό μου! δεν έχάρηκα δεύτερο χρόνο τήν εὐτυχία, τό θέλητρο του σπιτιού που ποτές μου δεν είχα φαντασθῇ κἄν τήν ύπαρξή του. 'Η γυναίκα μου μ' έφερε στόν κόσμο ένα κοριτσάκι και μου πέθανε σε λίγες μέρες.

Έπῃγα να χαθῶ στη βαθύτατη άπελπισία μου· έξω φρενῶν έβλαστημούσα τό θεό, αναθεμάτιζα τόν εαυτό μου, και, σάν τόν άμαρτωλό, που τρέμει τῇ μοναξιά, άφηκα τό σπίτι μου και κατέφυγα στο Παρίσι. 'Η Άγγέλα μου, με τό γλυκύτατο, σάν τῆς μητέρας της, πρόσωπο, ανασταίνεται στήν άγκαλιά μου· ὅλο μου τό φίλτρο έσυγκεντρώθη σ' αὐτήνε. Μονάχα γι' αὐτήν έπροσπαθοῦσα με κάθε τρόπο ναυξήσω τό έχει μου. 'Η αλήθεια είναι, πῶς ἐδάνειζα χρήματα με κάπως βαρὺ τόκο, μά είναι συκοφάντες ὅσοι με κατηγοροῦν, πῶς εξαπατοῦσα, γυμνώνοντας τούς δυστυχισμένους που κατέφευγαν σ' ἐμένα. Καί ποιοι είναι οἱ κατήγοροί μου; μερικὲς παλιανθρώπιες που ἀδιάκοπα μ' ένοχλοῦσαν, που μου έφορτώνοντο καθημερινά να τούς δανείζω χρήματα, κἄτι τρυποχέρηδες που έσκορπούσαν τό

έχει τους και που τούς έπαιρνε ο διάολος, ἐλύσσαζαν έναντίο μου ἄμα τούς ἐζητούσα τὰ χρήματα, που κάτου-κάτου ἐγώ μόνο για τό κορίτσι μου διαφέντευα. Δεν είναι πολλὸς καιρός που έσωσα κάποιο νέο άρχοντόπουλο από τήν άτιμία, προπληρώνοντας ένα ποσόν άξιοσέβαστο άπέναντι τῆς κληρονομίας του. Θά τό πιστέψετε λοιπόν, κ. ιππότη, πῶς άρνήθηκε τό χρέος του στο δικαστήριο και δεν παραδέχτη να τό έξοφλήση; 'Ημπορῶ να σας άρκαδιάσω καμμιὰ εἰκοσαριά τέτοιου είδους διπλοπρόσωπους, που συναγωνίζονται ὅλοι τους τόρα να με παραστήσουν άσπλαχνο, βεβαιώνοντας με τόν τρόπο τούς πῶς ή άλαφρομυαλιά σύρει παντοτεινά μαζί της τή ζετσιπωσιά. 'Ημπορῶ να σας άποδείξω άκόμη, πῶς έχω στεγνώσει πολλά δάκρυα και πῶς περισσότερες από μια προσευχή έχουν άνεβῇ στόν οὐρανό για μένα και για τήν Άγγέλα μου· μά σεις δεν θά με πιστέψετε και θά με κατηγορήσετε, πῶς είμαι ένας κανχησάρης, σάν χαρτοπαίχτης που εἴσαστε. 'Ενόμιζα λοιπόν πῶς οἱ καταχθόνιοι πειρασμοί του χαρτιού δὲ θά με ξανάβρουν πλιά· μά τούς είταν βολετό και κατώρθωσαν να με τυφλώσουν περισσότερο από κάθε φορά. Άκουσα, δηλαδή, να μιλοῦν ὅλοι παντοῦ για τήν καλή σας τύχη, κ. ιππότη· ἡμέρα δεν έπαιρνοῦσε, που να μην ανταμώσω και από έναν χαρτοπαίχτη, που του λόγου σας τόν καταντήσατε ζητιάνο. Δεν ξέρω κ' ἐγώ πῶς μου κατέβη να πείσω τόν πατέρα μου, πῶς μόνο ή δική μου δοκιμασμένη τύχη· ὅμως να παραβγῇ και να καταπονήσῃ τή δική σας· ἐγώ ήμουν ὁ μόνος προωρισμένος να σταματήσω τὰ κουρσέματά σας· και αὐτή μου ή ιδέα δεν μ' άφινε να ήσυχάσω. Καί έτσι εὐρέθηκα τραβηγμένος στο πάγκο σας και δεν τόν άφηκα πριν να ιδῶ ὅλη τῇ περιουσία τῆς Άγγέλας μου στα χέρια σας! Τόρα πλιά τέλειωσε! τήν έπαθα! Άφῆστε με μονάχα να πάρω τοῦλάχιστο τὰ φορέματα τῆς κόρης μου!

— Τὸ σκρίνιο τῆς κόρης σου δὲ μ' ενδιαφέρει, εἶπεν ὁ ιππότης. Μπορεῖτε μάλιστα να πάρετε και τό κρεβάτι και τὰ μαγετικά σας· δεν έχω ανάγκη από τέτοια φρόκαλα· μονάχα προσέξτε να μη χτυπήσετε τίποτες που νάξίξῃ· θάχω τὰ μάτια μου τέσσερα!

Ο γέρω Βερτνᾶς εκάρφωσε λίγες στιγμές τὰ μάτια του στόν ιππότη, και κατόπι τὰ δάκρυά του άρχισαν να τρέχουν άστέρευτα. Έπεσε στα γόνατα

του ιππότη και τοῦλεγε με φωνή άπελπισμένου: «Λυπηθῆτε, αν άκόμη σας άπόμεινε λίγη ανθρωπίνη συμπάθεια, ὅχι ἐμένα, τήν κόρη μου μόνο, τήν Άγγέλα μου, έναν άθῶο άγγελο που εξ αίτίας σας θά καταστραφῇ; Άχ, για ὄνομα του θεού, έλεος, γι' αὐτήν· δανείστε της, αὐτῆς μονάχα, τό ένα εἰκοστό τῆς περιουσίας που τῆς κερδίσατε. Βέβαια, θά τήν έσπλαχνισθῆτε! Άγγέλα μου, κοριτσάκι μου!»

Και ὀλοένα ὁ γέρος στ' αναφυλλητά του, που του τὰ διέκοπταν οἱ αναστεναγμοί του, με φωνή που του τήν έπνιγαν οἱ λυγμοί, ξεφωνοῦσε ἀδιάκοπα τό τρισαγάπητο του παιδιοῦ του ὄνομα.

«Αὐτή ή κομικοτραγική σκηνή σάν να με πλήττη», εἶπεν ὁ ιππότης με αδιαφορία και με φωνή δύσθυμη· ἀλλὰ τῇ στιγμῇ αὐτῇ ανοίγεται ή θύρα· μια νέα κόρη με τήν κατάλευκή της νυχτικιά, με τὰ μαλλιά της ριγμένα, με τήν ὠχρότη του θανάτου χυμένη στήν ὄψη της, έπαρουσιάσθη μπροστά τους, άμέσως έτρεξε στο γέρω Βερτνᾶ, τόν έσήκωσε, τόν έσφιξε στίς άγκάλες της και του εἶπε: «Πατέρα μου, καλέ μου πατέρα, τὰ άκουσα ὅλα, ὅλα τὰ γνωρίζω. Λοιπόν δὲ σας άπόμεινε τίποτε; Καί δεν έχετε λοιπόν τήν Άγγέλα σας; Καί δὲ θά εργαστῇ αὐτή, πατέρα μου, για σας;» «Ω, πατέρα μου! Μην έξευτελιζεσθε περισσότερο εμπρός σ' αὐτόν τόν υπερήφανο κύριο. Έμεῖς δὲ θά αίστανθοῦμε τόσο, οἱ δυο μαζί ζώντας, τῇ φτώχεια και τήν αθλιότητά μας· αὐτὸς ὅμως θά ζῇ άφημένος μέσ' στοὺς θυσσαυρούς του καταμόναχος, σάν μέσα σε μιάν έρημο· γιατί δεν ὑπάρχει στόν κόσμο καμμιὰ καρδιά για τούς τέτοιους ανδρώπους, να χτυπήσιμά τους και να μπορούνη μέσα της να σταλάζουν τούς πόνους τους, σε μιάν άπελπιστική στιγμῇ τῆς ζωῆς τους. Έλάτε, πατέρα μου! ας φύγωμε, να μην αναγαλλιάζῃ πλιά ὁ ανθρωπος αὐτός, θωρώντας τῇ συμφορά σας!»

Ο Βερτνᾶς ὅμως έπεσε μισαποθνήσκων σ' ένα καθίσμα. 'Η Άγγέλα γονάτισε μπρός του, πῆρε τὰ χέρια του, τὰ καταφιλοῦσε, τὰ παλοχαῖδεε με ὅλη της τήν τρυφερότητα, και με κάθε τρόπο, με τούς πιο παρήγορους παρθενικούς της λόγους, προσπαθοῦσε να τόν πείσῃ πῶς δεν έχει καμμιὰ σοβαρή άφορμή ναπελπίζεται τόσο, τόν ὥρκιζε χύνοντας δάκρυα, να μην άφίνεται στη συμφορά του, γιατί από τόρα θά νομίζῃ τόν εαυτό της πιο εὐτυχισμένο

## Τειρεσίας

Πόσο από τ' άλλα τ' αγαθά πρωτεύει ή φρονιμάδα;

## Κρέων

Όσο, νομίζω, άπ' τὰ κακά τό να μην έχης γνώση.

## Τειρεσίας

Κι' ὅμως ἐσύ γεννήθηκες με τέτοια μιάν άρρώστια!

## Κρέων (δαγκάνει τὰ χεῖλια του)

Μά με βρισῆς στο μάντη ἐγώ δὲ θέλω ν' άπαντήσω.

## Τειρεσίας

Κι' ὅμως με βρίζεις, όταν λὲς πῶς ψέματα μαντεύω.

## Κρέων

Γιατί τὰ χρήματα ποθεῖ τῶν μάντηδων τό γένος.

## Τειρεσίας

Όμως οἱ τύραννοι άγαποῦν τὰ ντροπιασμένα κέρδη.

## Κρέων (με θυμό)

Σὲ βασιλιά τό πῶς μιλάς, άραγε τό θυμάσαι;

## Τειρεσίας

Ναί, που σε μένα τό χρωστεῖς αν έσωσε τῇ Θῆβα.

## Κρέων

Εἶσαι σοφὸς σ' τῇ μαντικῇ, ἀλλὰ δεν εἶσαι δίκιος.

## Τειρεσίας

Θά μ' αναγκάσης να σοῦ πῶ, ὅσα βαστῶ κρυμμένα.

## Κρέων

Φανέρωσ' τα—μά μη μιλάς μονάχα για σφέρο.

## Τειρεσίας

Ναί! για σφέρο ἐγώ μιῶ, ἀλλὰ για τό δικό σου!

## Κρέων

Λέγε—μά ξέρε το καλά πῶς δὲ θά με γελάσης.

## Τειρεσίας (με βροντερή φωνή)

Μάθε λοιπόν πολλές φορές πῶς δὲ θά να γυρίσουν Τοῦ ἡλιου οἱ τροχοί γρήγορα, πριν κ' ἐσύ να πληρώσης Μ' ένα νεκρὸ άπ' τὰ σπλάχνα σου για τούς νεκρούς [ἐκείνους·

Γιατί ἐκεῖ κάτω εἴσαιλες αὐτήν άπ' τούς ἐπάνω, και μες σὲ τάφον ἐκλείσεις τῇ ζωντανῇ ψυχῇ της· Κ' ένα νεκρὸν ἐσύ ὑστερεῖς τούς θεούς του κάτω κόσμου Κι' άταφο τόν κρατᾷς ἐδῶ και δίχως και θυσία·

Κι' αὐτὰ δεν επιτρέπονται κι' οὔτε βέβαια σε σένα, Κι' οὔτε και στοὺς ἐπάνω θεούς, που ἐσύ τούς αναγκάζεις.

Μά σε παραμονεύουνε του Ἄδη ή Ἑρινύες, Αὐτὲς που καταδιώκουνε και τιμωροῦν τό κῆριμα, και γρήγορα θά βρῆς κ' ἐσύ μιάν ὅμοια δυστυχία. και σκέψου τόρα αν λέγω αὐτὰ γιατ' είμαι πουλη- [μένος.

Όμως σε λίγο θ' άκουστοῦν μες στο δικό σου σπίτι

Τῶν γυναικῶν και τῶν αντρῶν κλαημοί και μοιρολόγια.

Γιατί ἐχτρικά ταραζεται και κάθε πολιτεία, Όταν τ' άγρίμια ή τὰ σκυλιά κηδεύουν τὰ κουφάρια, 'Η κάποιο φτερωτό πουλί, ὅπου παντοῦ γιομίζει Με μιάν άνόσια μυρωδιά τῶν δόλιων τήν πατρίδα. Μά τέτοιες βέβαιες σαγιττιές σου ρίχνω σάν τοξότης, Που να ξεφύγῃς δεν μπορείς από τό κάψιμό τους, Γιατί πολύ με θύμωσε με τίς κακὲς βρισῆς σου.

(Στο παιδί)

Μά ἐσύ, παιδί μου, σέρνε με, στο σπίτι πῆγαινε με, Για να ξεσπάσῃ τόρα αὐτὸς άπάνω σε πιο νέους, και για να μάθῃ να κρατᾷ πιο ήσυχη τῇ γλῶσσα, και πιο σωστή τήν κρίση του, παρ' ὅτι έχει τόρα. (Φεύγει με τό παιδί)

## ΣΚΗΝΗ Β'.

## Κρέων, Χορὸς

## Κορυφαῖος

Έφυγε ὁ γέρος, βασιλιά, με τέτοιες προφητείες! Μά ἐμεῖς τό ξέρομε καλά, αφοῦ ήμουνα νέος, Τότε που τ' άσπρα μου μαλλιά ήταν άκόμη μαῦρα, Πῶς δεν προφήτεψε ποτὲ ψέμα στήν πολιτεία.



νά ράβη, νά κεντάη, νά τραγουδῇ γιὰ τὸν πατέρα της, νά προσπαθῇ ὅπως μπορῇ νά κινή τὴ ζωὴ του γλυκύτερη, τέλος πάντων μὲ κάθε τρόπο νά τὸν ἀνασαίνει, νά τὸν βλέπη σιμά της παρηγορημένο.

Ποιὸς, ὅτο καὶ νάταν σκληρόκαρδος, μπορούσε νά σταθῇ ἀδιάφορος, βλέποντας τὴν Ἀγγέλα μὲ ὅλη τὴ λάμψη τῆς ὀμορφιάς της, γλυκεῖα παρηγορητὰ τοῦ γέρω πατέρα της, χύνοντας ἀφθονα ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς καρδιάς της, μὲ ὅλα τὰ δειγμάτια τῆς στοργῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ ἐνὸς παιδιοῦ; Ὁ ἱππότης ἄρχισε νά δοκιμάζῃ ἐντὸς τοῦ κάποια θλίψης καὶ ἡ συνείδησή του νά τὸν κεντάη πονετικά. Ἡ Ἀγγελία τοῦ παρουσιάζετο μπρὸς τοῦ σὰν ἄγγελος, πλάσμα αὐλο, ποῦ κάθε ποταπὸ καὶ ξελογιασμένο πάθος τοῦ γιὰ τὴν ἀπόλαψη μιᾶς τέτοιας ὀμορφιάς ἔχανετο ἀπέναντί της. Αἰσθάνετο τὸν ἑαυτό του νά φλογίζεται ἀπὸ κάποια πρωτόφαντη φλόγα τοῦ τοῦ ἐλάμπριζε ὅλη του τὴν ὑπαρξή. Ὁ ἱππότης δὲν εἶχε ποτέ του ἀγαπήσει. Ἡ στιγμή τοῦ ἀντίκρουσε τὴν Ἀγγέλα ἦταν γι' αὐτὸν πηγὴ γλυκασμῶν ἀφαντάσεων, ποῦ ποτέ του δὲν ἔλπιζε νά τοὺς δοκιμάσῃ· γιατί πῶς μπορούσε κἀν νά ἐλπίζῃ πῶς ἤθελε ἐγγίξῃ μιὰ τέτοια νέα παρθένια, ποῦ μπρὸς της ἦταν γραφτὸ νά πρωτοπαρουσιαστῇ τέτοιαις λογῆς ἀνθρώπου; Θέλησε νά μιλήσῃ, μὰ τὰ λόγια δὲν τάβρισκε, ἡ φωνὴ του ἔσβυνε, καὶ μόλις μὲ πολὺ κόπο μπόρεσε νά ξεστομίσῃ: «Κύριε Βερτινά... ἀκούστε με περιεκαλῶ... δὲ θέλω κανένα κέρδος... τίποτε... Νά, ἡ κασσετίνα μου· εἶναι δική σας. Σὰς χρεωστῶ ἀκόμη καὶ κἀτὶ ἄλλο... εἶμαι κακὸς χρεωφελέτης σας... δεχθῆτε τα, δεχθῆτε τα...»

«ὦ, κορίτσι μου!» ἐφώναζεν ὁ Βερτινάς.

Μὰ ἡ Ἀγγέλα σηκώθηκε, ἐπροχώρησε κατὰ τὸν ἱππότη, τὸν κοίταξε ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ πόδια μὲ περήφανη ματιὰ καὶ τοῦ εἶπε μὲ τόλμη: «ἱππότη· μάθετε πῶς ὑπάρχει κἀτὶ πολυτιμότερο ἀπὸ τὴν τύχη καὶ τὸ χρῆμα· τὰ αἰσθήματα, ποῦ γιὰ σένα εἶναι ὅλως διόλου ξένα, ποῦ αὐτὰ μονάχα μὰς δίνουν θεῖες παρηγοριές· αὐτὰ εἶναι ποῦ μὰς παρακινοῦν νά πετάξουμε τὰ δῶρα σας μὲ περιφρόνηση. Κρατῆστε τὸ θησαυρὸ σας, ποῦ καταραμένος εἶναι μὲ τὴν κατάρρα ποῦ παντοτεινὰ σὰς ἀκολουθεῖ, σκληρόκαρδε χαρτοπαίχτη.

— Ναι, ἐφώναζεν ὁ ἱππότης, ναι, μοῦ πρέπει νά εἶμαι καταραμένος γιὰ πάντα, θὰ μοῦ ἀξίξῃ

στὰ τρίαθαλα νά κατεβῶ τοῦ Ἄδην, ἀν αὐτὸ τὸ χέρι ἐγγίξῃ πλιά ἓνα χαρτί! Καὶ ἂν σεῖς τώρα ἔτσι μὲ ἀποδιώχνετε μακριὰ σας, ἐσεῖς, ἐσεῖς μονάχη θε νάσαστε ἡ αἰτία τοῦ χαμοῦ μου... ὦ, ἐσεῖς ποῦ δὲ μ' ἐκαταλάβατε... σεῖς ποῦ μὲ περνάτε γιὰ ἓναν ἀναίσθητο... μὰ τότε μόνο θὰ ἐννοήσετε ὅλα, τότε θὰ μάθετε τὰ πάντα, τὴ στιγμή ποῦ θάλθω νά σκορπίσω τὰ μυαλά μου στὰ πόδια σας... Ἀγγέλα· γιὰ μένα δὲν ἀπομένει πλιά τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ θάνατο! Χαῖρε!

Καὶ μὲ τὰ λόγια τοῦ αὐτοῦ ὁ ἱππότης ἔγινε ἀφαντος. Ὁ Βερτινάς ἐσυγκινήθη βαθύτατα, γνωρίζοντας ὅτι συνέβηκε στὸν ἱππότη καὶ ἐξήγησε νά πείσῃ τὴν Ἀγγέλα πῶς ἐξ ἀνάγκης μπορούσαν νά δεχτοῦν τὴν περιουσίαν τοῦ ἱππότη, ἀν μάλιστα κανένα τυχαῖο περιστατικὸν ἐσυγχωρούσε νά τὴν δεχτοῦν. Ἡ Ἀγγέλα ἐφρίξε, ἐννοώντας τὴ σκέψη τοῦ πατέρα της· οὔτε κἀν μπορούσε νά φανταστῇ πῶς εἶταν δυνατό ποτὲ νάντικρύσῃ, κοιτάζοντας ἄλλῶς τὸν ἱππότη, παρὰ μόνο μὲ περιφρόνηση. Καὶ ὅμως αὐτὸ ποῦ νόμιζε πῶς τῆς ἦταν ἀδύνατο καὶ νά ὀνειρευτῇ, ὅτι τῆς ἐδειχνετο ἀπίστευτο, ἔγινε μὲ τὸ θέλημα τῆς τύχης ποῦ ἔχει ταιριασθῇ ὅλα τὰ ἐνάντια στὰ βάρη τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς.

## IV

Ὁλος ὁ κόσμος τῶν χαρτοπαιχτῶν τοῦ Παρισιοῦ, ἐξακολουθήσεν ὁ ἑαυτοῦ, ἀπορούσε μὴ βλέποντας πλιά τὸν ἱππότη καὶ Μεννάρ σὲ καμμία λίσχη τους, μὰ μὴτ' ὅσον ἄλλοι καὶ ὁ ἔξωφανισμὸς τοῦ αὐτοῦ ὁ ἄνετος ἔδωκε ἀφορμὴ χιλιάδου νά ψιθυρίζονται εἰς βάρος του. Ὁ ἱππότης λοιπὸν, ἀπὸ τὴ βραδύνη, ἀπόφευγε ὅλους, μὲ κανένα δὲ συναναστρέφετο. Ὁ ἐρωτὰς του τὸν κατάντησε σκυθρωπὸ, βαθύτατα μελαγχολικὸ· ἐπερπατοῦσε κατὰμονος πάντοτε στὰ πιά ἀπόκεντρα μέρη· καὶ ὅμως μιὰ μέρα ἔτυχε, διαβαίνοντας μέσ' ἀπὸ τοὺς σκιερούς δρόμους τῆς Μαλμαίζόν, νάντικρύσῃ ἀπροσδόκητα τὸ γερο-Βερτινά μὲ τὴν κόρη του.

Ἡ Ἀγγέλα ποῦ εἶχε πιστέψῃ πῶς δὲ θὰ μπορούσε νάντικρύσῃ τὸν ἱππότη χωρὶς φρίκη καὶ περιφρόνηση, βλέποντάς τον τώρα χλωμό, ἀσθενικῶς τρεμάμενο, ποῦ μόλις τολμοῦσε νά σηκώσῃ τὰ μάτια τοῦ ἐμπρὸς της, ἐκλονίσθη παραδόξως ἀπέναντί του. Ἐβεβαιώθη πῶς ἀπὸ τὴ νύχτα ἐκείνη ποῦ τὴν εἶχε ἰδῇ, ὁ ἱππότης εἶχε ὅλως διόλου ἀλλάξῃ

ζωή. Αὐτὴ λοιπὸν, καὶ μόνο αὐτὴ, εἶταν ἡ ἀφορμὴ ὅλης αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς του! Αὐτὴ λοιπὸν εἶχε σώσῃ τὸν ἱππότη ἀπὸ τὸν ὀλεθρὸ καὶ ἡ γυναικεία της ματαιοδοξία μπορούσε τώρα νά πῇ πῶς ἱκανοποιήθη ὅστερ' ἀπὸ τόση ἐπιρροή. Γι' αὐτό, ἀφοῦ ὁ ἱππότης μὲ τὸν Βερτινά ἀλλάξαν λίγους φιλοφρονητικούς λόγους, ἐκείνη δὲ μπόρεσε νά κρατηθῇ καὶ τοῦ φανέρωσε πῶς εὑρίσκε σὲ μιὰ κατὰστασι παραπολὺ ἐπιφοβὴ τὴν κλονισμένη υἱεία του.

Τὰ λόγια τῆς Ἀγγέλας ἀμέσως ἔφεραν τὸ θαυμασιὸν τοῦ ἀποτελέσματος. Εὐθὺς ὁ ἱππότης ὤψωσε τὴν κεφαλὴν του· στὴ στιγμή ἐχύθη σ' ὅλο του τὸ σῶμα ὅλη ἐκείνη ἡ χάρη καὶ ὅλο του τὸ θέλητρο ἐκείνο ποῦ ἄλλοτε ἐσκλάβωνε τόσες καρδιές. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ λίγων λεπτῶν συνομιλίαν ὁ Βερτινάς τοῦ ὑπενθύμησε πῶς τὸ σπῆτι του, τὸ σπῆτι ἐκείνο ποῦ τοῦ ἐκέρδισε, πάντοτε εἶταν στὴ διάθεσίν του.

«Μάλιστα, τοῦ εἶπεν ὁ ἱππότης, μάλιστα κύριε Βερτινά, θὰ ἔλθω αὐριο· μὰ θὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε πῶς θὰ νὰ βάλωμὲ τὴ σύνταξιν τοῦ συμβολαίου μόνο γιὰ λίγους μῆνες». «Ἄς εἶναι!» ἀπεκρίθηκε ὁ Βερτινάς χαμογελώντας.

Ὁ ἱππότης ἐπῆγε πράγματι καὶ ἐξακολουθοῦσε νά συχνοπηγαίνει καὶ ἡ Ἀγγέλα ὁλοένα τὸν ἐδλεπε μὲρα μὲ τὴν ἡμέρα μὲ περισσότερη εὐχαρίστησιν τὴν ἀνόμενα ἔγγελο λυτρωτὴν του καὶ τέλος κατάρωσε μὲ τὸν τρόπο του νά κερδίσῃ ὅλως διόλου τὴν καρδίαν της, ὡποῦ τοῦ ὑποσχεθῆκε νά τοῦ δώσῃ τὸ χέρι της, πρὸς μεγάλη χαρὰ τοῦ γερο-Βερτινά, ποῦ τέλος πάντων ἔβλεπε τώρα πλιά νά κερδίζῃ ὅλα ὅσα ἔχασε καὶ μὲ τὰ παραπάνου.

Ἡ Ἀγγέλα, εὐτυχισμένη ἀρραβωνιαστικίαν τοῦ ἱππότη τώρα, καθότανε μιὰ μέρα στὸ παράθυρό της ταξιδεύοντας σποὺς συλλογισμοὺς τοῦ ἔρωτα καὶ τῆς εὐτυχίας, ὅπως τὸ συνηθίζουν οἱ ἀρραβωνιασμένοι. Κάποιο σὺνταγμα τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ, προωρισμένο γιὰ τὴν Ἰσπανίαν, περνοῦσε τὴν ὥρα ἐκείνη κάτου ἀπὸ τὸ παράθυρό της, ἐνῶ οἱ σάλπιγγες τοῦ ἐσάλπιζαν. Ἡ Ἀγγέλα ἔφριξε τὰ μάτια της πονετικά σποὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποῦ εἶταν προωρισμένοι νά ποθάνουν, βαδίζοντας στὸ θάνατο κατὰ τὸν φοβερὸν ἐκείνο πόλεμο, ἐνῶ κἀποιοι νέος ἀπὸ τοὺς ἀνδρες αὐτοῦς, μαζεύοντας τὸ χαλινάρι τοῦ ἀλόγου του, ἐσήκωσε τὰ μάτια του κατὰ τὴν Ἀγγέλα. Εὐθὺς τότε αὐτὴ ἔπεσε ἀκίνητη στὸ κάθισμά της.

## Κρέων

Τὸ ξέρω καὶ ταράζομαι καὶ τρέμω στὴν καρδίαν μου. Γιατί εἶναι βέβαια φοβερὸ καὶ τὸ νά ὑποχωρήσω· ἂν ὅμως πάλι ἀντισταθῶ, θὰ βρῶ τὴ δυστυχία.

## Κορυφαῖος

Χρειάζεται τώρα φρόνησι, ὦ γυιὲ τοῦ Μενονικέα!

## Κρέων

Καὶ τί νά κάμω τὸ λοιπὸν; λέγε, καὶ θὰ σ' ἀκούσω.

## Κορυφαῖος

Ἀπὸ τὸ ὑπόγειο σπῆτι της, τρέξε, βγάλε τὴν κόρη· καὶ χτίσε τάφον ἔπειτα καὶ στὸν ἀπορριχμένο.

## Κρέων

Μὲ συμβουλευεῖς τὸ λοιπὸν τώρα νά ὑποχωρήσω;

## Κορυφαῖος

ὦ βασιλιά μου, μὲν ἀργῆς! Γιατί οἱ θεοὶ προφταίνουν.

Μὲ παιδεμοὺς γοργόποδους, τοὺς πονηροὺς στὸ δρόμο.

## Κρέων

Ἀλίμονό μου! ἀθέλητα τὴ γνώμη μου θ' ἀλλάξω, γιὰ νά τὸ κάμω τώρα αὐτὸ μὰ σκύβω—στὴν ἀνάγκη.

## Κορυφαῖος

Πήγαινε, τρέξε, κάμε το, σ' ἄλλους μὲν τ' ἀναθέτρε.

## Κρέων

Θὰ τρέξω ἀμέσως τὸ λοιπὸν.

## (Φωνάζει)

Ἐλάτε, ἐλάτε, δαῖλοι, ὅσοι εἴσατε καὶ βρίσκεστε, πάμε σ' αὐτὸν τὸν τόπο. Καὶ πάρτε τὰ χέρια σας ἀξίνες νά βαστάτε. Μὰ ἐγώ, ἐγώ ποῦ τὴν ἔδεσα, θὰ τὴν ἐλευτερώσω. Γιατί φοβοῦμαι τωραδὰ πῶς κάλλια μπορεῖ νά ναι. Πάντα νά σέβεται κανεῖς τοὺς νόμους ὅπου βρῆκα! (Φεύγει βιασικὰ τὸν ἀκολουθοῦν δαῖλοι μὲ ὄπλα καὶ χωρὶς. Μόνο οἱ γέροντες μένουσιν στὴ σπηλῇ).

## ΣΚΗΝΗ Γ'

## Χορὸς

## Κορυφαῖος

ὦ Διόνυσε πολυώνυμε, τοῦ Κάδμου ἡ θυγατέρα ἔσεν ἔχει γιὰ στόλισμα, ἔσεν ἔχεις πατέρα τὸ Δία τὸ βαρύνοντο· ἔσεν εἶσαι ποῦ φροντίζεις Κι' ἀμέτρητα πλουτίζεις τὴν Ἰταλία, ἐσύ. Στῆς Ἐλευσίνας τ' ἀφταστα Μυστήρια βασιλεύεις.

## Μὲ τὴ θεὰ τὴ Δήμητρα

Τὸν κόσμο ἐκεῖ μαζεύεις. Μὰ καὶ στὴ Θῆβα κάθεται Μαζὶ μὲ τίς Βακχίδες, Κι' ἄλλη καμμιὰ δὲν εἶδες Πόλην πιδ ποθητή.

## Χορὸς

Στὸ βράχο τὸ διπλόκορφο, Στοῦ Παρνασσοῦ τὰ μέρη, Γιὰ σένα ἡ φλόγα ὑψώνεται Καὶ λάμπει σὰν ἀστέρι· Ἐκεῖ ἡ Βακχίδες κρύβονται Σὲ δάση φουντωμένα, Κ' ἐκεῖ εἶναι τ' ἀκουσμένα Τῆς Κασταλίας νερά. Ἀπὸ τὴ Νῦσαν ἔρχεσαι Τὴν κισσοσκεπασμένην, Περνῆς τὴν πολυστάφυλην Ἀχτὴν πρασινισμένην, Κι' ἄγρια «εὐάν!» ἀκούγονται Ὅταν στὴ Θῆβα μπαίνει, Μάννας κεραυνωμένης Πατρίδα αὐτὴ γλυκεῖα.

## Κορυφαῖος

Καὶ σήμερα ποῦ σπρώχνεται

Ο νέος αυτός ήταν τό παιδί ενός γειτονά τους, ο Δυβερνέ, πού είχε μεγαλώσει στην ίδια γειτονιά με την 'Αγγέλα, αυτό πού κάθε μέρα τή συχνό-βλεπε, μα από τότε πού είδε τόν ιππότη νά συχνοπηγαίνει δέν ἐπάτησε πλιά στό σπίτι της.

Η 'Αγγέλα ὄχι μόνο διέκρινε στίς παρακονετικές-ματιές τοῦ νέου πόσο τρυφερά τήν ἀγαποῦσε, παρά τόρα ἐνόησε πόσο καί αὐτή με ὅλη τή δύναμη τῆς καρδιάς της, τόν συμπαθοῦσε, καί μόνο πῶς εἶχε τυφλωθῇ ἀπό τὰ περιλαμπρά χαρίσματα τοῦ ιππότη δε-Μενάρ. Καί τόρα, γιά πρώτη φορά, καπάλαβε τί ἤθελε νά πουν οἱ συχνοί ἀναστεναγμοί τοῦ νέου της ἐκείνου φίλου, τὰ σιωπηλά δείγματα τῆς ὑπέρτατης ἀφοσίωσής του, τί ἀξίζε ἡ καρδιά του ἐκείνη ἡ τόσο ἀφελής καί ἀπλοϊκή· τί ἐσήμαινε αὐτό πού λαχτάριζε τόσο σπαρταριστά τό σπῆθος της, ὅσες φορές ὁ νέος Δυβερνέ παρουσιαζότανε μπρός της, ὅσες φορές ἀκουε τόν ἦχο τῆς φωνῆς του.

«Εἶναι πλιά πολὺ ἀργά! γιά μένα δὲ ζῇ, ἐχάθη πλιά γιά μένα!» Σκέφθηκε ἡ 'Αγγέλα. Καί με θάρρος ἀποφάσισε νάγωνιστῇ καί κινήσῃ τή συφορά πού τήν ἀπέλιπε, καί με τό θάρρος της αὐτό ξαναῦρε τή γαλήνη. Μ' ὅλον τοῦτο δὲ μπόρεσε νά κρυφτῇ ἀπὸ τό διαπεραστικό μάτι τοῦ ιππότη, πού ἀμέσως ἐνόησε πῶς στήν ψυχὴ τῆς 'Αγγέλας κἀτι τι θλιβερώτατο συνέβηκε. Εἶχε ὅμως τή διάκριση νά μὴ ζητήσῃ κἀν νά ξακριβώσῃ ἕνα μυστικό πού αὐτὴ δὲν ἤθελε νά τοῦ φανερώσῃ· καί αὐτὸ εἶταν μιὰ ἀφορμὴ νά ταχύνη τὸ γάμο του πού σὲ λίγο ἐγίνε με ὅλη τή λαμπρότητα καί με ὅλη τή χάρη, πού αὐτὸς στό κάθε τι ἤξερε νά δίνει.

Ο ἱππότης ἐδείχθη τρυφερώτατος σύντροφος, προσβλέποντας καί γιά τίς μικρότερες ἐπιθυμίες τῆς 'Αγγέλας του. Τῆς ἐφέρετο με τό βαθύτερο σεβασμό, ὥσπου ἐπὶ τέλους ἡ ἐνθύμηση τοῦ Δυβερνέ ἔμελε σὲ λίγο νά ὀδυσετῇ ἀπὸ τὴν ψυχὴ της. Τό πρῶτο σύμφεφο πού ἐθόλωσε τὴ γαλήνη τῆς ζωῆς της ἦταν ἡ ἀρρώστεια καί ὁ θάνατος τοῦ γέρο Βερτιά.

Ἀπὸ τὴ νύχτα ἐκείνη πού εἶχε χάσῃ ὅλη του τὴν περιουσία στὸν πάγκο τοῦ ιππότη δὲν ξανάπιασε χαρτί· μα στίς τελευταίες του στιγμὲς τό παιγνίδι ἐφάνηκε νά πλημμυρίζῃ τὴν ψυχὴ του. Ἐνῶ δ παπᾶς σιμά του εἶχε ἔλθῃ νά τοῦ χάρισῃ τίς ὑστερες παρηγορίες τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ μι-

λοῦσε γιά τὰ ἐπουράνια, ἐκείνος, με τὰ μάτια κλειστά, μουρμούριζε μέσ' ἀπὸ τὰ δόντια του: Χάνει, κερδίζει· καί ἔκανε, με τὰ τρεμάμενα καί παγωμένα πλιὸ χέρια του, πῶς τάχατες ἔκοβε καί ἀνακάτεβε τὰ χαρτιά. Τοῦ κάκου ἡ 'Αγγέλα, τοῦ κάκου ὁ ιππότης, στὸ μαξιλάρι του σκυφτοὶ τοῦ μιλοῦσαν με τὰ γλυκύτερα λόγια· αὐτὸς δὲν τοὺς ἀναγνώριζε κἀν. Παράδωκε τὴν ψυχὴ του ἀφίνοντας ἕναν ἀναστεναγμὸ ὑπέρτατης χαρᾶς, καί ξεψύχησε φωνάζοντας: Κερδίζει!

Στὴ βαθύτατη θλίψη της ἡ 'Αγγέλα δὲ μπόρεσε νάποκρύψῃ κἀποιον ἀπόκρυφο μορφασμὸ φρίκης, συλλογιζόμενη τὸ πῶς ὁ πατέρας της εἶχε ξεψύχησῃ. Ἡ εἰκόνα τῆς νύχτας ἐκείνης τῆς φριχτῆς, πού ὁ ιππότης γιά πρώτη φορά τῆς ἐφανερώθη με τὴ σκαλιότητα τοῦ πλιὸ μανιῶδη χαρτοπαίχτη καί τοῦ πλιὸ ἀναισθητότερου ἀνθρώπου, ἡ ἴδια ἐκείνη εἰκόνα τῆς ξαναπαρουσιάστηκε πάλι στό νοῦ της ζωηρῇ, καί ὁ λογισμὸς της ἐφριξε μήπως ὁ ιππότης ρίχνοντας τὸ ψεύτικο προσωπεῖο τοῦ ἀγγέλου, παρουσιάζετο καί πάλι μπρός της με τὴν κατακολλασμένη του ὄψη.

Τὸ προαισθημα τῆς 'Αγγέλας πολὺ γλήγορα ἐμελλε νάληθῃ.

Ὅση φρίκη καί ἀν αἰστανθῆκε ὁ ιππότης, βλέποντας τὸ γέρο-Βερτιά νά καταφρονᾷ στὸ ψυχορράγημά του τίς ὑστερες παρηγορίες τῆς θρησκείας, παραδομένος στὸ ἔνοχο πῶς του, μ' ὅλον τοῦτο δὲν κατόρθωσε ὡς τὸ τέλος καί αὐτὸς ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ παιγνιδίου, καί ἄρχισε νά τὸν κυριεύῃ πού ὅλες τίς νύχτες στὰ νύχια τοῦ ἐβλεπε τὸν ἑαυτὸ του καθισμένο σὲ κἀποῖ πάγκο, συνάζοντας νέους θησαυρούς.

Κ' ἐνῶ ἡ 'Αγγέλα, ὅσο περνοῦσαν οἱ μέρες τόσο ἐθλίβετο συλλογιζόμενη τὴν προηγουμένην ζωὴ τοῦ ιππότη—πρὶν ἀκόμη γνωριστοῦν—ἐνῶ τόσο ἐθλίβετο, πού μόλις μπόρουσε νά αἰστανθῇ πλιά τὴν ἐγκάρδια χαρὰ της γιά τὸν ἄντρα της, αὐτὸς, βλέποντάς τὴν τόσο μελαγχολικὴ καί ἀλλαγμένη, ἄρχισε νά κυριεύεται ἀπὸ ὑποψίες πού τὸν ἐφεραν στὸ συμπέρασμα, πῶς ὅλη της ἡ προσπάθεια νάν τοῦ ἐδείχνετο τόσο καὶρό εὐχάριστη, τῆς εἶτανε ἀπλὸ τέχνασμα γιά νά τοῦ ἀποκρύψῃ τὸ μυστικὸ της ἐκείνο πού ἄλλοτε τὴν εἶχε θλίψῃ τόσο καί ποτὲ της δὲ θέλησε νάν τοῦ τὸ φανερώσῃ. Ἡ ὑποψία του αὐτὴ τὸν ἐφερε σὲ λόγους ὅλως διόλου ἀ-

πρεπous, καί ἔτσι, ἀθέλητά της ἡ 'Αγγέλα αἰστανθῆκε νά ξαναξυπνήσῃ στήν καρδιά της ἡ ἐνθύμηση τοῦ νέου Δυβερνέ, ἐνθύμηση ὅμως θλιβερὴ ἐνός ἔρωτα γιά πάντα χαμένου, τὴ στιγμὴ πού ἴσια ἴσια τὴν ἐβεβαίωσε πῶς πολὺχρονη θάταν ἡ εὐτυχία τῶν δύο νεαρῶν ψυχῶν τους.—Καί ἔτσι τόρα οἱ δύο σύζυγοι, ψυχραμένοι τόσο πολὺ, ἄρχισαν νά μὴ αἰστανονται πλιά καμμιά εὐχαρίστηση, ὡς πού τέλος ὁ ιππότης εὑρίσκε τὴ ζωὴ τους μονότονη, πληχτική, ἄχαρη, καί ζήτησε νά ξανάβρῃ τοὺς χαμένους πόθους του ρίχνοντας τὸν ἑαυτὸ του στήν κοινωνία.

Τότε κάποιος πού εἶταν κασιέρης τοῦ στα χρόνια τῆς χαρτοφόρας τοῦ ζωῆς, βρῆκε τὴν περιστασια νά ξανασύρῃ στὸν προηγουμένον τοῦ δρόμο τὸν ιππότη, μὴ ξεκολιώντας ἀπὸ πάνου του· καί ἔτσι ὁ δε-Μενάρ ξανάπιασε στήν τρομερὴ ἐκείνη ζωὴ σκλάβος ἀλευθέρωτος, χωρὶς νά συλλογιστῇ κἀν πῶς με τὴ γυναίκα του ἀφίνει ξωπίσω του ἕναν κόσμον ὁλόκερο, πού θάν τοῦ ἐστειλίζε κατόπι μιὰ παντέρημη ὡς στὰ γεράματά του ζωῇ.

Σὲ λίγες μέρες τὸ πλούσιο χαρτοπαίχτειο τοῦ ιππότη δὲ Μενάρ ἐλαμψε λαμπρότερο παρά ποτέ. Ἡ καλὴ του τύχη παράστεκε καί πάλι σιμά του: θύματα καί θύματα ἐπεφταν ἀπὸ τὰ χτυπήματά της καί τὸ χρυσάφι σωροὶ σωροὶ ἔχυνετο στὸ πράσινο τραπέζι τοῦ ιππότη περιγύρα. Μὰ τῆς 'Αγγέλας ἡ ἡσυχία, σάν νυχτερινὸ της ὄνειρο, ἄρχισε νά σβύνεται, ἀφίνοντας τὴν ἀλύπητα νά κατασυντριπτῇ παραδομένος στὸ χαρτί ὁ ιππότης οὔτε κἀν τὴν ἐπρόσεχε πλέον, τὴν περιφρονῶσε μάλιστα! Μέρους καί μέρους, μῆνες περνοῦσαν χωρὶς νάν τὴ βλέπῃ· ἕνας τους γερο-οικονόμος διεύθυνε τὸ σπῆτι· οἱ ὑπηρετές ἀλλάζαν συχνά, κατὰ τίς παραξενιές τοῦ ιππότη· καί ἔτσι ἀποξενωμένη, ἀπομονωμένη τόρα ἡ 'Αγγέλα δὲν εὑρίσκε πουθενά καμμιά παρηγορία. Πόσες νυχτιές, ἔαγγρυνη πάντα, πόσες φορές ἀκουγε τὸν κρότο τοῦ ἀμαξιοῦ πού ἔμπαινε στό σπῆτι· πόσες φορές νάνεβάζουν τὸ βαρὺ ταμῆο τοῦ ἀντρός της· νάποπαίρνῃ με τίς χοντροειδέστατες βρισιές του τοὺς ἀνθρώπους του καί ἐπειτα νά σφαλᾷ τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του με κρότο δαιμονισμένο· καί τότε ἀκράτητος χεῖμαρρος ἔτρεχαν τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια τῆς ἄμοιρης 'Αγγέλας. Καί κάπου κάπου στήν τόση ἀπελπισία της ξεφώνιζε τὸ ὄνομα τοῦ Δυβερνέ παρακαλώντας τὸν ὕψιστο νά δώσῃ τέλος στήν ἀξιοθρήνητη ζωὴ της.

Ἀπὸ τὴν ἀμαρτία,  
Σ' ἀρρώστια ἀκαταμάχητη  
Νά πέσῃ ἡ πολιτεία,  
Τὸν Παρνασσὸ παραίτησε,  
Ἡ ἔλα ἀπὸ τὴ Νῦσα  
Καί τραβήξε ἐδῶ ἴσα  
Νά φέρῃς καθαυρό.

Χορός

Στ' ἄστρα πού φωτιά βγάζουνε  
Ἐσὺ πού βασιλεύεις,  
Στῆς νύχτας τὰ γιορτάσματα  
Ἐσὺ πού πρυτανεύεις,  
Μὲ τίς Βακχίδες πρόβαλε,  
Ὅπου σὲ συντροφεύουν  
Κι' ὀρμητικὲς χορεύουν  
Ὁλόνηχο χορὸ!

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ἄγγελος, Χορός.

Ἄγγελος

Ἐσεῖς, πού κάθεστε κοντὰ στοῦ Κάδμου τὸ παλάτι,  
Ἐνὸς ἀνθρώπου ζωντανοῦ ποτὲ δὲ θὰ μπόρουσα  
Ἡ νά ἐπαινέσω τὴ ζωὴν, ἢ νά κατηγορήσω.  
Γιατὶ τὸ δύστυχο ψηλὰ ἡ τύχη τὸν σηκώνει  
Κ' ἡ τύχη ρίχνει χαμηλὰ καί τὸν εὐτυχισμένο.

Κι' ἀπὸ τὸ τόρα δὲ μπόρεῖς τὸ μέλλο νά μαντέψῃς.  
Γιατὶ κι' ὁ Κρέοντας ζήλευτος μοῦ φαίνεται πῶς  
[ἦταν,  
Πῶσσε βέβαια ἀπ' τοὺς ἐχτροὺς αὐτὴν τὴ γῆ τοῦ  
[Κάδμου·

Κι' ἀφοῦ πῆρε στὰ χέρια του τὴ μοναρχία τοῦ τό-  
[που,  
Βασίλευε, καί χαίρουσαν τὰ εὐγενικὰ παιδιὰ του,  
Καί τόρα—ὅλα χαθήκανε! Γιατὶ ὅταν κανεὶς χάσῃ  
Σ' αὐτὸν τὸν κόσμον τὴ χαρὰ, πιά δὲν τὸν λογα-  
[ρίζω

Αὐτὸς πῶς εἶναι ζωντανός, μὰ ἐγὼ τότε νομίζω  
Σάν πεθαμένον ἀνθρωπο, πού μόνο κι' ἀναπνέει.  
Γιατὶ μπόρεῖς στὸ σπῆτι σου νάχῃς μεγάλη πλοῦτη,  
Κ' ἔτσι νά ζῇς βασιλικά· μὰ ἂν ἡ χαρὰ σοῦ λείπῃ,  
Τ' ἄλλα μοῦ φαίνονται καπνοῦ ἱσκιος καί τίποτ' ἄλλο.

Κορυφαῖος

Μὰ γιά τοὺς βασιλιάδες μας τί σὺφορὰ μάς φέρνεις;  
Ἄγγελος

Πεθάνανε· κ' αὐτοὶ πού ζοῦν τοὺς κάμιν νά πεθάνουν.

Κορυφαῖος

Μὰ λέγε, ποῖός εἶν' ὁ φονιάς, καί ποῖός ὁ σκοτωμένος;  
Ἄγγελος

Ὁ Αἰμόνας σκοτώθηκε καί κοίτεται στό αἷμα.

Κορυφαῖος

Ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ γονιοῦ ἢ ἀπὸ τὸ δικό του;

Ἄγγελος

Σκοτώθηκε μονάχος του γιά ἐκεῖνον τὸ φόνο.

Κορυφαῖος

Ὡ Τειρεσία, τὰ λόγια σου τί γρήγορα πού βγαίνουν!

Ἄγγελος

Ἐτοῦτα ἔτσι γινήκανε, μὰ τώρα νά σκεφτοῦμε—

Γέρων (τοῦ κόβει τὸ λόγο)

Μὰ νά! ἡ Εὐρυδίκη ἡ δύστυχη, τοῦ Κρέοντα ἡ γυ-  
[ναῖκα.

Ἦρθε γιατί κατὶ ἀκουσε ἢ ἀραγε κατὰ τύχη;

(Ἐρχεται ἡ ΕΥΡΥΔΙΚΗ χλωμὴ καί βιαστικῇ  
τὴν ἀκολοιθοῦν δοῦλες)

ΣΚΗΝΗ Ε'

Εὐρυδίκη, Ἄγγελος, Χορός, Δοῦλοι.

Εὐρυδίκη

Ὡ ἐσεῖς πολῖτες, ἀκουσα τὸν τρομερὸ τὸν λόγο,  
Τώρα πού πῆγαινε νά βγῶ ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι,  
Νάρθω νά κάμω προσευχὴ στὴ σεβαστῇ Παλλάδα.



Τέλος μιὰ νύχτα ἔτυχε κάποιος ἀρχοντόπουλο νὰ χάσῃ ὅλη του τὴν περιουσία στὸ χαρτί καὶ ἐτίναξε τὰ μυαλά του ἀμέσως ἐκεῖ στὸν πάγκο τοῦ δὲ Μενάρ. Αἱματα καὶ μυαλά κομμάτια πετάχτηκαν στοὺς πονταδόρους, ποὺ διασκορπίστηκαν δῶ καὶ καὶ περὶτρομοὶ· μόνος ὁ ἱππότης ἔμεινε ἐκεῖ ἀκίνητος καὶ ἀδιάφορος κ' ἐρωτοῦσε ψυχραῖμα, ἂν εἴταν σωστὸ νὰ χαλάσουν τὸ παιγνίδι τους πρὶν τῆς ὥρας γιὰ ἓναν τρελλὸ ποῦ ἔπαιξε τόσο ἀστόχαστα.

«Ὅλοι τότες οἱ χαρτοφόροι, καὶ οἱ πιδὸ σκληροκαρδοὶ, βλέποντας τὴν ἀπίστευτὴ ἀναισθησία τοῦ ἱππότη, τόσο ἀγανάκτησαν, ποῦ ἔφυγαν κι οὔτε πλιὸ ἤθελαν νὰ τὸν ξαναδοῦν τὰ μάτια τους. Ἡ ἀστυνομία πρόσταξε νὰ κλείσῃ τὸ χαρτοπαιχτεῖο του, τὸν ἔφερε στὸ δικαστήριό ποῦ τὸν καταδίκασε σὲ βαρύντατο πρόστιμο, πρὸ πάντων ὡς χαρτοπαίχτη ποῦ ἐμεταλλεύετο τὴν τύχη του γιὰ νὰ γυμνῶνῃ τὸν ἀπλοῦκό κόσμο ἀπάνθρωπα. Τότε μόνον θυμήθηκε τὸ σπῖτι του, τότε ἀποφάσισε νὰ πῆσῃ στὶς ἀγκάλες τῆς γυναίκας του, τῆς γυναίκας του ποῦ τόσο εἶχε κακομεταχειριστῇ· καὶ ὁμως αὐτὴ, βλέποντάς τον μεταμελημένο, τὸν ἐδέχθη φιλόστοργα· ἐπειδὴ τὸ παράδειγμα τοῦ πατέρα της, ποῦ ἀπαρνήθηκε τὴ ζωὴ τοῦ χαρτοπαίχτη, τῆς ἔρχετο ἀκόμη κάποια ἀχτίνα ἐλπίδας...

Ὁ ἱππότης ἄφησε τὸ Παρίσι καὶ ἐπῆγε στὴ Γένοβα, τὴν πατρίδα τῆς Ἀγγελίας.

Ἐκεῖ ἔζησε μερικὸ καιρὸ ὁλοσδιόλου ἀποξενωμένος· μὰ σὲ λίγο τὸ ἀπαίσιον πάθος τοῦ ἐξανανάφη, καὶ μιὰ δύναμη ἀκατανίκητη τὸν ἀπομάκρυνε ὁλοένα ἀπὸ τὸ σπῖτι του. Ἡ κακὴ του φήμη τὸν ἀκολούθησε ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴ Γένοβα· δὲν ἐτολμοῦσε κἄν νὰ σκεφτῇ νὰ στήσῃ κ' ἐδῶ χαρτοπαιχτεῖο, καὶ ὁμως ἀκαταμάχητος ὁ δαίμονας τὸν ἔσπρωχνε στὸ παιγνίδι.

Ἐκεῖνο τὸ χρόνο, κάποιος συνταγματάρχης Γάλλος ποῦ ἀποτραβήχτη ἀπὸ τὸ στρατὸ πληγωμένος στὸ πόλεμο, ἐκρατοῦσε τὸ πλουσιώτερο χαρτοπαιχτεῖο τῆς Γένοβας. Μὲ τὴ καρδιά γεμάτη φθόνον καὶ πάθος ὁ ἱππότης ἦλθε ἐκεῖ, μὲ τὴν ἀπόκρυφὴ ἀπόφαση καὶ ἐλπίδα νὰ τὸν πολυμήσῃ ἀλύπητα. Ὁ συνταγματάρχης τὸν ἐδέχτηκε μὲ ἀνοιχτὰς ἀγκάλες καὶ καθὼς τὸν εἶδε φώναξε, πῶς τὸ παιγνίδι ἔμελλε τέλος νάχῃ κάποια βαρύντητα, ἀφοῦ ὁ ἱππότης δὲ Μενάρ ἔρχετο μὲ τὸ ἄστρο τῆς καλοτυχίας του.

Καὶ τὸν τι· στὶς πρώτες χαρτωσιὲς τὰ χαρτιά εὐ-

νοῦσαν τὸν ἱππότη, ὅπως πάντα. Μὰ τέλος, ἄμψ φώναξε, θαρρεῦοντας στὴ παντοτεινὴ καλοτυχία του: *Τὸ πάγκο σου! ἔχασε, μ' ἓνα χαρτί μόνο, ποσότητα κολοσσαία.*

Ὁ συνταγματάρχης ποῦ ἐδείχνετο συνήθως ψυχραῖμος στὸ κέρδος ὅσο στὴ ζημία, μάζευε τὸ τόσο χρυσάφι τοῦ ἱππότη μὲ χαρὰ καταφάνερη· ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη ἡ Τύχη ἐγκατέλειψε ὅλως διόλου τὸν εὐνοούμενό της.

Ἔτσι κάθε βράδυ ἔπαιξε, κάθε βράδυ ἔχανε· ὡς ποῦ ὁ θησαυρὸς του τόσο ἐξατμίσθη, ποῦ δὲν τοῦ εἶχαν μείνῃ πλέον παρὰ δυὸ δοκῆματα χάρτινα.

Ὁ ἱππότης τέλος ἀφοῦ κατόρθωσε τρέχοντας ὅλη τὴν ἡμέρα νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ χάρτινό του νόμισμα, γύρισε σπῖτι του τὸ βράδυ πολὺ ἀργά.

Ἀμὰ ἐκαλονύχτως ἔχωσε τὰ τελευταῖα του χρυσὰ νομίσματα στὴ τσέπη του κ' ἐμελετοῦσε νὰ τὸ στρήψῃ· μὰ ἡ Ἀγγέλα ποῦ κάτι ὑποψιάσθη καὶ τὴν ἔτρωγαν κακὰ σημάδια, καθὼς τὸν εἶδε ἔτοιμο νὰ φύγῃ, τοῦ ἔκλεισε τὸ δρόμο, τοῦ ἔπρεσε στὰ πόδια του καὶ βρέχοντάς τα μὲ τὰ δάκρυά της τὸν ὤρκισε στὸ Θεὸ νὰ μείνῃ, νὰ μὴ κἀνῃ ὅ,τι ἔχει στὸ νοῦ του, νὰ μὴ βυθιστῇ στὴν ἀπελπισία καὶ στὴν ἀθλιότητα.

Ὁ ἱππότης τὴν ἐσῆκωσε, τὴν ἔσφιξε μὲ πόνο στὸ στήθος του καὶ τῆς εἶπε μὲ φωνὴν τρεμάμενη: «Ἀγγέλα, τρισαγαπημένη μου Ἀγγέλα! τώρα δὲ μπορῶ, δὲ μπορῶ ἀπόψε, νὰ σοῦ κάνω τὴ χάρη ποῦ μοῦ ζητᾷς. Μ' ἀπὸ αὐτοῦ ἀπὸ αὐριο δὲ θὰ σοῦ δώσω πιά τὴν ἀφορμὴ νὰ μοῦ πικραίνεσαι· σοῦ ὀρκίζομαι, ἡ τῶν κόκκαλα τῶν γονέων μου, πῶς σήμερα παίζω γιὰ τελευταία φορὰ· ἡσούχασε, ἀγαπημένη μου Ἀγγέλε! κοιμήσου, ὀνειρέψου εὐτυχισμένες ἡμᾶς, καλύτερη ζωὴ: αὐτὸ θὰ μοῦ φέρῃ καλοτυχία».

Ὁ ἱππότης ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκα του καὶ ἔφυγε τρεχάτος...

Δυὸ χαρτωσιὲς καὶ ὁ ἱππότης τᾶχασε ὅλα—ὅλα ὅσα εἶχε!

Ἐμεινε ἐκεῖ ἀκίνητος κοντὰ στὸ συνταγματάρχην καὶ κάρφωσε τὰ μάτια του στὸ τραπέζι τοῦ παιγνιδίου, τέλεια μηδενισμένος. «Δὲ ποντάρετε πιά, ἱππότη;» εἶπε ὁ συνταγματάρχης ἀνακατόνοντας τὰ χαρτιά γιὰ τὴ νέα χαρτωσιά. — Τᾶχασα ὅλα, ἀποκρίθηκε ὁ ἱππότης προσπαθώντας νὰ φανῇ ἀτάραχος. — Καὶ δὲν ἔχετε πιά τίποτα; ρώτησε ὁ συν-

ταγματάρχης ἀνακατόνοντας τὴν τράπουλάν του. — Εἶμαι ἐπαίτης! ἐφώναξε ὁ ἱππότης μὲ φωνὴν τρεμάμενη ἀπὸ λύσσα, χωρὶς νὰ σηκώσῃ καθόλου τὰ μάτια του καρφωμένα πάντοτε στὸ πρᾶσινο τραπέζι καὶ μῆτε κἄν ἔβλεπε πῶς οἱ παιγνιδιᾶτορες ἔπαιρναν τὸ συνταγματάρχην, σὰ νὰ τοὺς ἔδινε ὁ παγκιέρης ἐξεπίτηδες τὸ τυχερὸ τὸ χαρτί τους.

Καὶ ἐξακολουθοῦσε ὁ συνταγματάρχης νὰ παίζῃ μὲ ἀταραξία. «Μὰ θαρρῶ πῶς ἔχετε μιὰ χαριτωμένη γυναικούλα»· τοῦ λέει ὁ συνταγματάρχης, σιγὰ σιγὰ, χωρὶς νὰ βλέπῃ τὸν ἱππότη καὶ ἀνακατόνοντας τὰ χαρτιά ἔτοιμος γιὰ τὴν ἄλλη χαρτωσιά. «Τί θέλετε νὰ πείτε μ' αὐτό;» τοῦ εἶπε ὁ ἱππότης ἀγανακτισμένος. Ὁ συνταγματάρχης ἐτράβηξε τὰ χαρτιά του, χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν στοὺς λόγους τοῦ ἐκείνου, καὶ εἶπε μιτογυρίζοντας πρὸς τὸν ἱππότη καὶ δίνοντάς του νὰ κόψῃ. «Δέκα χιλιάδες δοκῆματα ἢ τὴν Ἀγγέλα!» — Θὰ σοῦ στρίψῃ! ἐφώναξε ὁ ἱππότης, κάπως φεγγόμενος στὰ συλλογικά του, καὶ βλέποντας τώρα πῶς ὁ συνταγματάρχης ὁλοένα ἔχανε.

«Εἴκοσι χιλιάδες δοκῆματα γιὰ τὴν Ἀγγέλα!» εἶπε πάλι χαμηλόφωνα ὁ συνταγματάρχης, κρατῶντας τὸ χαρτί του ἑτοιμὸ νὰ τὸ γυρίσῃ.

Ὁ ἱππότης ἐσώπαινε· ὁ συνταγματάρχης ἐπανάλαβε τὸ παιγνίδι του καὶ σχεδὸν σὲ ὅλα τὰ χαρτιά ἦλθε ὁστός. Οἱ πονταδόροι τὸν ἐσάφρωναν. «Σύμφωνος! πάει! τοῦ λέει σταῦτι ὁ ἱππότης τώρα ποῦ νὰ χαρτωσιὰ θάρχιζε, βαζοντας τὴ Ντάμα στὸ τραπέζι.

«Ἡ Ντάμα χάνει!» Ὁ ἱππότης πισωδρομίζει· τρίζοντας τὰ δόντια του καὶ ἐστηρίχθη στὸ παράθυρο· ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀπελπισία ἐτράβηξαν τὰ χαρακτηριστικά του.

Τὸ παιγνίδι ἐπέλειωσε· ὁ συνταγματάρχης ἐζύγωσε τὸν ἱππότη καὶ τοῦ εἶπε ἀναγελαστικά: «Λοιπόν;»

— Τί ἄλλο, θέλετε; εἶπεν ὁ ἱππότης μὲ καταντήσατε ζητιάνο· μὰ χωρὶς ἄλλο θὰν τᾶχασε χαμένα, ἂν ἀληθινὰ πιστεύετε πῶς μπορούσατε νὰ κερδίσετε καὶ τὴ γυναῖκα μου... Εἶμαστε, θαρρεῖς, στὶς ἀποικίες; Μὴ θαρρεῖς πῶς ἡ γυναῖκα μου εἶναι σκλάβω παραδομένη στὸν ἄνθρωπο, τὸν κύριό της, ποῦ ὅποτε τοῦ ἀρέσει νὰ τὴν παίζῃ καὶ στὸ χαρτί, νὰ τὴν ἐμπορεύεται; Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἔχασα εἴκοσι χιλιάδες δοκῆματα, κ' ἔχασα καὶ τὴ γυ-

Ἐγύριζα τὸ μάνταλο κι' ἀνοίγουνταν ἡ πόρτα, Καὶ λόγια πολυδάκρυτα τὰ χεῖλιά του μιλοῦνε· Κ' εὐτὺς ἐλιγοθήμῃσα στὰ χεῖρα τῶν δούλων μου. Μὰ τώρα ξαναπέτε μου τὸ φοβερὸ τὸ λόγον· Γιατί ν' ἀκούγω σουφορὲς εἶμαι συνηθισμένη.

(Στηρίζεται ἐπάνω στὶς δοῦλες της)

Ἀγγελος

«Ὅ,τι εἶδα μὲ τὰ μάτια μου, αὐτά, βασίλισσά μου, Ὅλα ἐγὼ τώρα θὰ σοῦ πῶ, τίποτε δὲ θὰ κρύψω. Γιατί ἄραγε τί ὠφελεῖ νὰ σοῦ τὰ λιγοστεύω Κ' ὕστερα ψεύτης νὰ φανῶ; μόνον ἡ ἀλήθεια μένει. Ἐγὼ λοιπὸν τὸν ἄντρα σου στὸν τόπο ἀκολουθοῦσα, Ποῦ ὁ Πολυνείκης κοίτουνταν, ἀπ' τὰ σκυλιὰ σκισμένους.

Κι' ἀφοῦ παρακαλέσαμε τὸν Ἀδῆν, τὴν Ἐκάτη· Για νὰ μᾶς συμπαθήσουνε καὶ τὸ θυμὸ νὰ πάψουν, Μ' ἄγιο λουτρὸ τὸν λούσαμε, κι' ὅ,τι ἀπ' τὸ σῶμα [μένει

Πάνω σὲ πρᾶσινα κλαδιὰ ὅλα μαζὶ τὰ καίμε. Κι' ἀφοῦ ψηλὰ σηκώσαμε ἀπάνω του τὸ χῶμα, Ἐπειτα τρέχομε εὐτὺς στὸν πετρωμένο λάκκο, Ὅπου τῆς κόρης ἦτανε νυφιάτικο κρεβάτι. Μὰ κάποιος ἀπὸ μακριὰ σὰ μοιρολόγι ἀκούει. Καὶ τρέχει ἀμέσως νὰ τὸ πῇ στὸν Κρέοντα, τὸν ἀφέντη.

Κι' αὐτός, ἀφοῦρθε πιδ κοντά, τ' ἀκούει, ἀναστενάζει Καὶ λόγια πολυδάκρυτα τὰ χεῖλιά του μιλοῦνε· «Ἄραγε, ὦ δύστυχος ἐγὼ, ἄραγε τὸ μαντεύω;» «Εἰν' ἄραγε ὁ χειρότερος ἀπ' ὅλους μου τοὺς δρόμους;» «Τοῦ γιοῦ μου ἀκούγω τὴ φωνή. Μὰ τρέξετε, ὦ δούλοι,» «Βγάλτε τὴν πέτρα γρήγορα, κι' ἀφοῦ μπῆτε στὸ [στόμιο,

«Κοιτάχτε ἂν εἶναι ὁ Αἴμονας, ἢ ἀπ' τοὺς θεοὺς [γελιοῦμαι].

Κι' ἀκούμε ἐμεῖς τίς προσταγὰς τοῦ ἀπελπισμένου [ἀφέντη.

Κι' ἀφοῦ στὸν τάφο μπήκαμε, θωρῶ τὴν Ἀντιγόνη, Ποῦ μὲ τὰ πέπλα ἀπ' τὸ λαμόν ἦτανε κρεμασμένη· Κι' ἀπὸ τὴ μέση ὁ Αἴμονας τὴν εἶχε ἀγκαλιασμένη, Κλαίγοντας τὴν καταστροφή τῆς ποθητῆς μνηστῆς [του,

Καὶ τὰ ἔργα τοῦ πατέρα του, καὶ τὸν κακὸ τὸ γάμο. Καθὼς τὸν εἶδε ὁ Κρέοντας σπαραχτικά φωνάζει, Καὶ μὲς στὸν τάφο προχωρεῖ, καὶ κλαίγοντας τοῦ [λέει·

«Δυστυχισμένε, τί ἔκαμες; τί ἔβαλες στὸ νοῦ σου; «Τί θάνατον ἐδιάλεξες ἐσὺ, γιὰ νὰ πεθάνῃς; «Παιδί μου, σὲ παρακαλῶ, ἔβγα, ἔβγα, σὲ ξορκίζω». Μὰ ἀφοῦ τὸν κοίταξε ὁ Αἴμονας μὲ φλογισμένα μάτια, Τὸν ἔφτυσε στὸ πρόσωπο, καὶ δίχως ν' ἀπαντήσῃ,

Τραβᾷ τὸ δίκαιο σπαθί· μὰ ἐγλύτωσε ὁ πατέρας, Ὁρμώντας ἔξω γρήγορα· τότε ὁ δυστυχισμένος Σκύβει καὶ μπήγει τὸ σπαθί, ἀμέσως, στὰ πλευρά [του,

Καὶ μαραμμένα, πέφτοντας, τὴν κόρη ἀγκαλιάζει, Καὶ μ' ἓνα κόκκινο φιλὶ στὸ μάγουλό της τ' ἀεπρο Βγάζει μιὰν ὕστερη πνοὴ καὶ πέφτει καὶ πεθαίνει. Καὶ πεθαμένος κοίτεται κοιτᾷ στὴν πεθαμένη, Στὸν Ἀδῆν ἀφοῦ χάρηκε τὴν τελετὴ τοῦ γάμου, Καὶ στοὺς ἀνθρώπους ἔδειξε πῶς σὰν τ' ἀνόντο [πείσμα

Καμμιά ἄλλη μεγαλύτερη δὲν εἶναι δυστυχία! (Ἡ Εὐρυδίκη στηρίζεται ἐπάνω στὶς δοῦλες της κ' ἀμίλητη γυρίζει στὸ πολῆτι).

ΣΚΗΝΗ Σ'

Ἀγγελος, Χορὸς

Κορυφαῖος (στὸν Ἀγγελο)

Αὐτὸ σὰν τί τὸ λὲς ἐσὺ; Φεύγει μὲς στὸ παλάτι, Χωρὶς νὰ μᾶς πῇ τίποτε, χωρὶς νὰ βγάλῃ λέξη.

Ἀγγελος

Καὶ μένα μὲ φοβίζει αὐτό· μὰ σκέφτομαι κ' ἐλπίζω Πῶς τοῦ παιδιοῦ τὴ συφορὰν ἀφοῦ ἄκουσε, δὲ θέλει

ναίκα μου... αν όμως κ' εκείνη τὸ  
κολουθήσῃ: ἔλατε μαζί μου καὶ ἀπε-  
γυναίκα μου σὰς ἀποδιώξει καὶ δὲ θελ-  
μαιτρέσσα σας! — Ἀπελπισθῆτε μόνο  
πρόσθεσε ὁ συνταγματάρχης, ἐν ἡ Ἀγ-  
ἀπαρνηθῇ, ἀφοῦ σεῖς εἰσαστὴ κίττιά τῆς  
χίας της, ἀν σὰς ἀποδιώξει με φοβία γὰρ νὰ  
μὲ χαρὰ στὶς ἀγκάλες μου. Καὶ ἀπελπισθεῖτε  
τόρα μόνο σεῖς, μαθαίνονται πῶς ὁ ὅρκος αἰῶν  
ἀγάπης μὰς ἔχει ἐνώσει, καὶ πῶς τόρα τέλος πάν-  
των ἦλθε ἡ στιγμή ποῦ ἡ εὐτυχία θὰ ἱκανοποιηθῇ  
τοὺς πολὺ χρόνους πόθους μας. Ἐσεῖς μὲ εἶπατε  
ἀναίσθητο! "Ω, ὦ ἦθελα νὰ κερδίσω μόνο τὸ δικαί-  
ωμα νὰ παρουσιασθῶ κύριος στὴ γυναίκα σου· καὶ  
γὰρ τὴν καρδιά της εἶμουν βέβαιος: Μάθετε λοι-  
πόν, ἱππότη μου, πῶς ἡ γυναίκα σας, πῶς ἐκείνη  
μὲ ἀγαπᾷ ὁλόκαρδα, τὸ γνωρίζω. Μάθετε λοιπόν  
πῶς ἐγώ, ἐγὼ εἶμαι ἐκεῖνος ὁ Δουβερνέ ποῦ μεγα-  
λώσαμε μαζί με τὴν Ἀγγέλα, ἐνωμένοι οἱ δύο μας  
μὲ τὸν τρυφερότερο ἴρωτα· ὁ Δουβερνέ ἐκεῖνος ποῦ  
ἐσεῖς τῆς τὸν ἀποδιώξατε τόσο ἐπιτήδεια μὲ τοὺς  
ἀπατηλοὺς τρόπους σας! Ἀλλοίμονο! Καὶ τὴν ἀ-  
πάτη της ἐνόησε ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ πέθανε ὁ  
πατέρας της, τότε ἐνόησε πόσο, ἡ ἔρημη καὶ ἀφη-  
μένη στὴν τύχη της, πόσο θὰ τῆς εἴμουν πολὺτι-  
μος! Καὶ γνώριζα τὰ πάντα· μὰ ἦταν πολὺ ἀργά·  
καὶ μόνο ἓνας δαίμονας ἐχθρικός σου μοῦ ἔβαλε στὸ  
νοῦ, πῶς μονάχα τὸ χαρτί μπορούσε νὰ μοῦ παρα-  
δώσῃ στὰ χέρια μου τὴν Ἀγγέλα, νὰ σοῦ τὴν κερ-  
δίσω· καὶ ρίχτηκε σῶμα καὶ ψυχὴ ἀπὸ παιγνίδι!  
Σὰς ἀκολούθησα ὡς ἐδῶ καὶ τέλος πέτυχα: ἔμπρός,  
ἔμπρός· λοιπόν· πάρε νὰ βροῦμε τὴ γυναίκα σου!"

Ὁ ἱππότης ἀπόμεινε ἐκεῖ ἀποσβολωμένος, σὰν  
νὰ τὸν χτύπησαν χίλιοι κεραυνοί. Τὸ μυστικὸ ἐκεῖνο  
ποῦ τόσον καιρὸ τοῦ εἶταν πυκνοσκεπασμένο, τοῦ  
φανερῶντο τέλος· καὶ τότε εἶδε ὅλο τὸ πλῆθος τῶν  
συμφορῶν ποῦ εἶχε καταθλίψει τὴ δυστυχισμένη  
τὴν Ἀγγέλα. «Ἡ Ἀγγέλα θάποφασίσῃ», εἶπε μὲ  
φωνὴ σβυσμένη καὶ ἀκολούθησε τὸ συνταγματάρχη  
ποῦ ἔσπευδε μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν κατοί-  
κιά του.

Σὰν ἐπάτησαν τὸ κατῶφλι, ὁ συνταγματάρχης  
ἀδραξε τὸ κουδούνι· μὰ ὁ ἱππότης τὸν ἐμπόδισε καὶ  
τοῦ εἶπε: «ἡ γυναίκα μου κοιμάται· θέλετε νὰ  
ταράξετε τὸ γλυκὸ τῆς ὕπνο;» — Χμ! ἐμουρμού-  
ρισε ὁ συνταγματάρχης, καὶ λέτε πῶς ἡ Ἀγγέλα  
ἔχει ποτέ της ὡς τόρα, ἔχει ποτέ της ἀπολάψει

Νὰ δείξῃ κλάματα, φωνὲς σ' ὅλη τὴν πολιτείαν·  
Καὶ πῆγε μὲ τίς δούλες της ἐκεῖ γὰρ νὰ τὸν κλάψῃ,  
Μέσα στὸ σπῆτι της κλειστή. Γιατὶ ξέρεῖ τί κάνει.

Κορυφαῖος

Μπορεῖ· μὰ κ' ἡ πολλὴ σιωπὴ καὶ τὸ μεγάλο κλάμα  
Δὲν εἶναι γὰρ τὸν ἄνθρωπο, θαρρῶ, καλὸ σημεῖο·

Ἀγγελος

Μὰ, στὸ παλάτι μπαίνοντας, ἐγὼ τώρα θὰ μάθω,  
Ἄν βέβαια τίποτε κακὸ δὲν κρύβει στὴν καρδιά της·  
Γιατὶ ὥστα τὸ λὲς αὐτό, πῶς ἡ σιωπὴ ἡ μεγάλη  
Εἶναι σημεῖο σόδαρό.

(Φεύγει μὲς στὸ παλάτι).

Κορυφαῖος

Μὰ νά! κ' ὁ βασιλιάς μας

Ποῦ μὲς στὰ χέρια του κρατᾷ λυπητερὸ μνημεῖο.  
Κι' αὐτὸ τὸ τρομερὸ κακὸ δὲν τόκαμαν οἱ ξένοι,  
Μὰ ὁ ἴδιος μὲ τὸ πείσμα του.

(Ἐρχεται ὁ ΚΡΕΩΝ, κρατῶντας μ' ἓνα δοῦλο  
τὸ σῶμα τοῦ Αἰμίονα. Ἀκολουθοῦν δοῦλοι  
μὲ τὸ σῶμα τῆς Ἀντιγόνης ἐπάνω  
σὲ φορεῖο).

γλυκὸν ὕπνο, ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ σεῖς τὴν ἐδυθίσατε  
σὲ μιὰ ζωὴ τόσο ἀξιοθρήνητη;

Καὶ μὲ τὰ λόγια τοῦ ἐτοῦτα κίνησε βιαστικὸς  
καὶ πεταχτῇ ἴσια στὴν κρεββατοκάμαρα· μὰ ὁ ἱππό-  
της ἔπεσε στὰ πόδια του καὶ τοῦ φώναξε μὲ ἀπελ-  
χι: «Ἐλεος! Μὲ καταντήσατε ζητιάνο, ἀφῆ-  
τε τὴ γυναίκα μου!» — Ἀπαράλλακτα καὶ ὁ  
στνᾶς, γονατισμένος ἔμπρὸς μας, μάταια  
ῦσε, σκληρόκαρδε! Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ  
αἰ ἐπὶ τέλους!

Ὡς αὐτὰ ὁ συνταγματάρχης προχώ-  
ρε τὸ δωμάτιο τῆς Ἀγγέλας.  
Ἦε στὴ θύρα, τὴν ἀνοίξε, ἔτρεξε στὸ  
ἔνδοξο ἡ γυναίκα τοῦ, ἐσῆκωσε  
καὶ ἐφώναξε: «Ἀγγέλα, Ἀγ-  
γάλα! ἔλας τὸ χέρι της, ἐφέλλισε κατὶ  
καὶ ἀμέσως ἔπειτα ἐφώναξε  
«Κοιτάξτε! Κερδίσσατε τὸ  
νὰ!»

Ὁ συνταγματάρχης καταταραγμένος  
ἐλά εἶτα πεθαμμέ-  
νη, πεθαμμένη.  
ἀρχὴς χτύπησε ἀπελ-  
πιστικὰ τὸ μέτα  
ἓναν ἀναστεναγμὸ  
καὶ ἔγινε ἄφαντος  
ἐπὶ πλέον μῆτε τὸν  
εἶδε, μῆτε λόγος ἔ-  
ατομό του.»

Καὶ ὁ ξένος σὰν τέλ-  
κῶθη, ἄφησε τὸν πάγκο  
ρόνος, κατακαρδα συγκλον-  
ισμένος νὰ  
τοῦ προφερθῇ μιὰ κᾶν λέξη.

Σὲ λίγες μέρες βρήκανε  
στὸ δωμάτιό του· εἶχε χτυπηθῇ καὶ κεραυνόβολο  
ἀποπληξία. Καὶ τέλος μόνο ἀπὸ τὴν γραφὰ καὶ  
τις σημειώσεις τοῦ φανερώθη καὶ ἔ-  
κρῶνος  
πῶς ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος ποῦ τὸν γνώ-  
ριζε Μπωντασόν, εἶταν ὁ ἴδιος ὁ πρῶτος ἱπ-  
πότης δὲ Μελρ.

Τότε ὁ βαρόνος εἶδε σ' ὅλη κείνη τὴν ἱστορία  
πῶς ὁ Θεὸς εἶχε στείλῃ τὸν ἱππότη δὲ Μενδρ γὰρ  
νὰ τόνε σῶσῃ, τὴ στιγμή ἴσια ἴσια ποῦ ἐμελλε νὰ  
κατακρημνιστῇ στὴν ἀβυσσο, καὶ ἀποφάσισε νάντι-  
σταθῇ ἐναντίο ὅλων τῶν θελημάτων τῆς καλοτυχίας  
τοῦ παιγνιδιοῦ.

Ἦς σήμερις ἐφύλαξε πιστὰ τὴν ἀπόφασή του.

Σπένσερ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Κρέων, Χορὸς, Ὀπλοφόροι, Δοῦλοι, Λαός.

Κρέων (στοὺς γέροντες).

Καταραμένα λάθη.

"Ω! μῖς ψυχῆς ἀστοχαστής. Ἐσεῖς ἐδῶ, γὰρ δῆτε!  
'Απὸ τὴν ἴδια τὴ γενιὰ φονιά καὶ σκοτωμένο!  
'Ω τυφλωμένη ἀπόφαση!  
(Ἀφήνει σιγὰ τὸν Αἰμίονα χάμω. Δοῦλοι τρέχουν,  
τὸν σηκώνουν καὶ τὸν βάζουν ἐπάνω στὸ  
φορεῖο τῆς Ἀντιγόνης).

Ὁ δύστυχο παιδί μου,  
Ποῦ τόσο νέος μοῦ πέθανες, ἀλί! ἀλίμονό μου!  
'Απὸ δική μου ἀστοχασία κι' ὄχι δικό σου λάθος!

Κορυφαῖος

'Αλίμονο! πόσον ἀργὰ βλέπεις τὴ δικαιοσύνη!

Κρέων

'Αλίμονο! ὁ δύστυχος τώρα βέβαια τὴν ξέρω·  
Μὰ τὸ κεφάλι ἓνας θεὸς μοῦ τῶχε χτυπημένο,  
Μὲ τύφλωσε καὶ μ' ἔρριξε σὲ τέτοιους ἀγριούς δρό-  
μους,

Καὶ τώρα ποδοπάτησε τὴν κάθε μου εὐτυχία.  
'Ω συφορά! ὦ συφορά! κ' ἄνθρώπου ἀδίκου κόποι!

## Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ:

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ ἔξω-  
τερικὸ φρ. χρ. 10

20 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 20

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κδόκια τῆς Πλατείας  
Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰ-  
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ-  
δοποιοῦ) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-  
δρομοῦ (Ὁδοποιοῦ) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρῆ  
Πλατεία Στόου (Ἐξάρχεια) καὶ στὸ  
βιβλιοπωλεῖο «Ἐστία» Ὑψαλάου.

Ἡ συντρομὴ του πλεονέμεται μὲρικ-  
κ' εἶναι γιὰ ἓνα χρόνο πάντοτε.

## ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α 1

## ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ

νὰ μᾶς πείτε, ὅποιος ἀπὸ λόγου σας τὰ καταφέρει  
κ' ἔχει τὴν μαρτίαν νὰ καταγίνεται μ' ἀριθμούς, πόσα  
κόστισε στὸ ἔθνος ἴσια μὲ τὴν ὥρα τὸ τελευταῖο  
ἐθνικὸ κόλλο τοῦ γερο-Σανιδᾶ. Πρέπει νὰ λογαριά-  
πρῶτα πόσα θὰ πάρουν οἱ βουλευτὲς γιὰ τίς  
λίγες μέρες ποὺ δουλὲψανε ὅσο νὰ ρηξοῦνε τὸν Κόν-  
τε. Ἐπειτα νὰ λογαριάσετε πόσα θὰ κοστίσουν οἱ  
καινούριες ἐκλογές. Καὶ τελευταῖα νὰ μᾶς πείτε ἀ-  
πάνου κάτου—γιατ' τὸ πανηγύρι δὲν τελείωσε ἀκό-  
μα, ποὺ νὰ μπορὶ κανένας νὰ δώσει στρογγυλοὺς  
ἀριθμούς—πόσα κοστίζουν οἱ μετὰθεσες καὶ οἱ  
διορισμοὶ ποὺ γίνονται ἀπὸ τὴν καινούρια Κυβέρ-  
νηση—γιὰ ἐθνικὴ ἀνάγκη πάντοτε.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ μᾶς χρειάζονται καὶ γι' αὐτὸ  
τοὺς ζητᾶμε. Θέλουμε, καλὲ, μεθαύριο ποὺ θὰ ξε-

ΣΚΗΝΗ Η'.

Κρέων, Ἀγγελος, Χορὸς, Ὀπλοφόροι,  
Δοῦλοι, Λαός.

Ἀγγελος

Ἀφέντη μου, πόσο βαρὶὰ οἱ θεοὶ σὲ τιμωροῦνε!  
Τέτοια κακὰ στὰ χέρια σου μόλις ἤρθεσ κρατῶντας,  
Καὶ γρήγορα—στὸ σπῆτι σου—κι' ἄλλα κακὰ θέ ναῶρης.

Κρέων

Καὶ τί μπορεῖ νὰ προστεθῇ σὲ τόση δυστυχία;

Ἀγγελος

Πέθανε κ' ἡ γυναίκα σου, τοῦ Αἰμίονα ἡ μητέρα.  
Ἡ δύστυχη χτυπήθηκε μὲ φονικὸ μαχαίρι.

Κρέων

"Ω Ἀδὴ, ποῦ δὲ συχωρᾷς, γιατί μὲ καταστρέφεις;  
Κ' ἐσὺ ποῦ μοῖφερες κακὰς ἀγγελίας τί λὲς τώρα;  
'Αλίμονο! ἓναν ἄνθρωπο χαμένο ἀποτελειώνεις!  
Τί λὲς; "Ω! τ' εἶναι αὐτὰ ποῦ λὲς; "Ω μαύρη  
[συφορά μου!]

Δὲν ἔφτανε λοιπόν ὁ γυῖς, σφάζεται κ' ἡ γυναίκα;  
Ἀνοίγονται τὰ δύο θυρόφυλλα τοῦ παλατιοῦ· φαίνε-  
ται τὸ σῶμα τῆς Εὐροδίκης, τριγυρισμένο  
ἀπὸ σκεπασμένες δούλες)